

Akcijski sklepi DS SOZD Emona

Ljubljana, 27. marca – Na 10. redni seji delavskega sveta SOZD Emona, ki je bila v Grand hotelu Union v Ljubljani je, delavski svet obravnaval zbirni zaključni račun za poslovno leto 1978, gospodarski načrt za leto 1979 in uresničevanje srednjoročnega programa SOZD Emona. Na seji je sprejel nekaj aktualnih sklepov, ki jih zaradi pomembnosti objavljamo v celoti.

Na podlagi 67., 71. in 91. člena samoupravnega sporazuma o združitvi delovnih organizacij v SOZD Emona je delavski svet SOZD sprejel

SKLEP
o razpisu volitev delegatov za delavski svet SOZD in članov odbora samoupravne delavske kontrole SOZD

• Neposredne volitve delegatov v delavski svet SOZD in članov samoupravne delavske kontrole SOZD se izvedejo v

času od 15. aprila do 31. maja 1979.

- V delavski svet SOZD se voli 75 delegatov in sicer iz:
  - DO Agroemona, Domžale – 5 delegatov
  - DO Emona Kmetijska koop., Domžale – 2 delegata
  - DO Emona Mesna industrija, Zalog – 3 delegati
  - DO Emona Ribarstvo, Ljubljana – 2 delegata

- DO Emona Commerce, Ljubljana – 5 delegatov
- DO Emona Blagovni center, Ljubljana – 5 delegatov
- DO Emona Merkur, Ljubljana – 9 delegatov
- DO Emona, Ilirija, Ilirska Bistrica – 4 delegati
- DO Emona Dolenjska, Novo mesto – 4 delegati
- DO Emona Posavje, Brežice – 5 delegatov

DO Emona Jeztina, Koper – 3 delegati
DO Emona Merkur, Ptuj – 2 delegata
DO Emona Angropromet, Čiprija – 6 delegatov
DO Emona Hoteli, Ljubljana – 10 delegatov
DO Emona Globtour, Ljubljana – 2 delegata

(Nadaljevanje na 2. str.)

■ POLJEDELSTVO-GOVEDOREJA

Pomlad čez prag – kmetje na polje

Domžale, 14. marca – Čeprav manjka do koledarske pomladi še teden dni, so naši kmetiji že krepko zastavili spomladansko setev. »Na mengeškem polju sejemo ječmen za pivovarno v Laškem. Posejali ga bomo na 154 hektarjih. Za njim pa bomo takoj, ko se zemlja malce osuši posejali 120 hektarjev ovsa, za silažno koruzo in koruzo v storžih pa pripravljamo 950 hektarjev njiv. Vsa dela so v teku, saj nam je vreme kar naklonjeno,« je povedal dipl. inž. agr. Franc Peterlin, direktor tozd Poljedelstvo-govedoreja.

Naša tozd Poljedelstvo-govedoreja se je vse od ustanovitve leta 1960 pa tja do leta 1976 otepala z izgubo, ki so jo druge Emone tozd in DO solidarno pokrivalo v obliki dotočne, skupaj 66 milijonov din. Ljubljanske občine pa so prispevale 900.000 din kredita za pokrivanje izgube.

V oktobru 1976 leta je bil znamenom, da se izboljša sta-

nje in enkrat dokončno odpravi izguba, izdelan sanacijski program, s katerim so si kmetiji jasno začrtali gospodarjenje in izhod iz težav. Dosledno izpolnjevanje programa je imelo za posledico, da je že

Pomladanska setev ječmena na 154 hektarjih – Kje smo prvi in kje drugi v proizvodnji mleka v Sloveniji – Kako so se naši kmetiji izognili izgubi – Po Pšati še rekonstrukcija farme v Vodicah – Štirje novi silosi za silažno koruzo

zaključni račun za leto 1977 pokazal 2,955.000 dinarjev ostanka čistega dohodka.

V letu 1978. so rezultat gospodarjenja še izboljšali, tako da je znašal ostanek čistega dohodka, ki so ga namenili za plačilo minulega dela, za skupno porabo in rezervni sklad že 3,790.000 dinarjev.

no silažno krmo ter pesnih rezancev. Razumljivo je, da je bistveni vpliv imela tudi selekcija živine, krijanje evropske črno-bele pasme v ameriško. V poskusu, ki smo ga spremajali, je dalo 30 krav molznic evropske črno-bele pasme v povprašju 4200 litrov mleka

(Nadaljevanje na 2. str.)

informator

glasilo delavcev SOZD emona ljubljana

Leto 10

marec 1979

št. 91

■ OB DNEVU EMONE – 10. APRILU

Bitka za še boljše rezultate

Govori Ljubo Filipan, predsednik SOZD Emona

LJUBLJANA, 27. marca – »Gledano v celoti smo z rezultati poslovanja v lanskem letu lahko zelo zadovoljni,« je ob našem prazniku, dnevu Emone – 10. aprilu, uvodoma poudaril Ljubo Filipan, predsednik SOZD Emona, ki v svojem okviru združuje 10.500 delavcev.

Kakov je ob vsakem jubileju navada, smo se z njegovo pomočjo nadaljeval Ljubo Filipan, »posebno delavci pohvalo TOZD Poljedelstvo-govedoreja, ki je poslovno leto končala uspešno, ne ozirajo se na vse težave, ki so to ponogo kot celoto spremjale skozi vse leto. To pomeni, da je bila pred nekaj leti sprejeta usmeritev te TOZD pravilna, kar kažejo tako rezultati v mlečnosti kot prehod na lastno krmo, številne racionalizacije, ki so jih uresničili v svoji organizaciji, in se kaj.«

Podobno lep dosežek je dosegla tudi naša Mesna industrija v Zagoru, posebej če upoštevamo, da je v tej panogi – klavnična industrija – vse podprtano z rdečim svindnikom, kar pomeni številne sistemsko nerešene probleme in odprta vprašanja. Oba primera seveda s tem se ne razrešujejo problemov v kompleksu agrozivilstva v naši državi, kjer bo slejko prej vendarle potrebno poskrbeti za pravilnejša razmerja tako med proizvodnimi kot kočnimi izdelki, pri čemer mislim na koruzo, pitance in meso ter mesne izdelke.

Dobre rezultate smo lani zabeležili tudi v hotelirstvu in turizmu, zlasti po zaslugi bogate turistične zetve.

Nekoliko slabše rezultate od pričakovanih smo dosegli v zunanjih trgovini, ki so jim do določene mere botrovali subjektivni dejavniki, čeprav se ne moremo izogniti tudi zunanjim, ki bolj ali manj mačehovskim krojem usodo takšnih delovnih organizacij. Ne glede na številne težave moramo biti vendarle zadovoljni z doseženim izvodom, ki vendarle pomeni dolčen uspeh in rezultat velikih naprav.

Z novimi vlaganji v vseh dejavnostih SOZD smo žal in resnici na ljubo v bolj ali manj velikih zaostankih. Zakaj? Marsikateri objekt, ki je bil programiran za dograditev v lanskem letu, še ne obratuje, ker je prišlo po sredi preveč zaviralnih elementov. Med temi so prvi vrsti nov zdraviliški hotel v Čeških toplicah, blagovnica v Semedelli itd. Nekateri investicije smo v resnici šele začeli uresničevati, čeprav smo si

v srednjoročnem programu razvoja za cilj zapisali letnico 1978. Med temi je tudi Emona center v Stepanjskem naselju, ki se je končno le premaknil od dogovarjanja in načrtovanja do gradnje.

In kje so poglaviti vzroki za zamude? Potemnost izvajalcov, napake načrtovalcev oziroma projektantov ipd. Vzrokov za zamude je veliko in preveč, da bi jih še načrivali. Ta zamotan klobič je težko razložljiv, vendor smoga prisiljeni, če hočemo iti naprej, saj to niso samo naši, emonski problemi, temveč problemi naše družbe nasploh.

Letos bomo nekaj začetih investicij vendarle dokončali, hkrati pa odpiram tudi nove.

Zgrajen bo zdraviliški hotel Terme v Čeških toplicah, Emona center v Semedelli, hotel Holliday Inn v Ljubljani, market na Kremenci v Postojni in predelovalnica povrtnin v Ljutomeru,

tagonizmov in notranje medsebojne konkurenčnosti med DO in TOZD. Naš cilj je specializacija na vseh področjih oziroma dejavnosti, tako v proizvodnem kot prometno-blagovnem procesu.

Posebne naloge nas čakajo letos med drugim v razvoju zunanje trgovine, nastop na tujih trgih. Na tem področju predvsem pričakujemo konsolidacijo v DO Emona Commerce, ki naj bi jih prinesle na novo oblikovane TOZD. Gre za boljšo povezavo s tujimi partnerji, našimi predstavniki in poletji v tujini, katerih prva naloga je zlasti pospeševanje in povečevanje jugoslovenskega izvoza in storitev ter izboljševanje medsebojnega povezovanja. V tekom ve moramo vključevati ne samo blagovno menjavo, temveč tudi turizem ter inženiring.

Kot poseben oziroma naš specifičen problem je sprotino razreševanje kadrovske problematike, šolanje primernih in nam potrebnih strokovnjakov, dobrih delavcev, najrazličnejših profilov in strok za opravljanje iz dneva v dan zahtevnejših nalog na vseh področjih naših DO, TOZD in SOZD kot celote.

V vseh naših hotenjih in razmisljajih moramo biti bolj kot dojedno progresivni, moderni in sodobni, kar pomeni, da moramo vseskozi iskati nove prijeme in pota, spremljati svetovne dosežke in jih dohievati tako v organizaciji poslovanja kot tehnologiji vseh naših dejavnosti. To vprašanje oziroma usmeritev bomo lahko uspešno reševali predvsem s kontinuirano kadrovsко politiko in primernejšo zasedbo delovnih nalog in opravil.

Posebno vprašanje predstavlja tudi usklajevanje notranjih interesov, medsebojnih odnosov med proizvodnjo, trgovino, hotelirstvom itd. To so zapletene stvari, vendor se jih moramo energično ločiti in sproti razreševati.

V teh smereh vse preveč iščemo parcialne interese in rešitve v posameznih TOZD in DO, premalo pa dejanske interese celotne SOZD in s tem tudi širše družbenne skupnosti. To ni samo kritika v apelu, temveč tudi naša skupno dogovorjenja usmeritev za naprej.

Kar zadeva našo SOZD Emona kot celoto, lahko že danes ugotavljamo, da je navkljub vsem vendarle dovolj trdna organizacija in sistem, kar pa še zdaleč ne pomeni, da smo ob tem lahko samozadovoljni, temveč moramo neprestano utrjevati našo medsebojno povezanost, preverjati metode dela, jih posodabljati, razvijati in razširjati, da bomo kot enoten segment širše družbene skupnosti dali svoj maksimalni delež k razvoju našega gospodarstva, socialističnih samoupravnih odnosov in našemu družbenopolitičnemu razvoju nasploh,« je končal Ljubo Filipan.

E-INFORMATOR

pričeli pa bomo s povečavo farme v Ihanu, z gradnjo drugega E-centra v Stepanjskem naselju v Ljubljani pa smo že pričeli.

Leta 1978 smo v nove investicije vložili 580.833.000 dinarjev, od tega 185.543.000 din ali 32 odstotkov lastnih – združenih sredstev. V letu 1979 bomo v dogovorenje skupne načrte vložili nadaljnjih 1.104.381.000 dinarjev, pri čemer bomo z lastnimi sredstvi, ki jih zagotavljamo z zdrževanjem udeleženih s 373.259.000 din ali 34 odstotki.

Potem so pred nami še investicije v nove maloprodajne zmogljivosti. Gre za pridobivanje nove vrednosti, novih možnosti za boljše gospodarjenje, proizvodnjo, širšo ponudbo in boljšo akumulacijo. Tudi MIZ nadaljuje svojo modernizacijo, ki se veliko obeta. Proces nadaljnega povezovanja in možnosti novih integracij v SOZD Emona je stalen, je sestavljeni del naše poslovne politike in dogovorjenih usmeritev, še posebej ker hočemo, da naj bi bila naša SOZD na široko odprt sistem, v katerem ne želimo ustvarjati an-

10.april
dan emone

</

Načrt gradnje tovarne močnih krmil

Izgradnja nove tovarne krmil naj bi potekala v dveh fazah

V okviru Agroemone deluje že 25 let tovarna krmil, ki je bila zgrajena na inicijativno te danje Glavne zadružne zveze Slovenije. Predvidena nominalna proizvodna kapaciteta je znašala 32.000 ton krmil letno. Osnovni namen izgradnje tega objekta je bila proizvodnja močnih krmil za mlečno govedo, s katerimi bi doprinesli k povečanju proizvodnje mleka in mlečnih izvodov, ki jih je v tem času občutno prinaškovalo za prehrano prebivalstva v Sloveniji.

Temu namenu je bila prilagojena tudi tehniko-pričinjedna postopka tovarne, kapacitete in izgradnja skladniščnih objektov, kar tudi kapacitete komunikacijskih linij. V teku razvoja, to je v obdobju 25 let, pa so potrebe povsem preraštale tehnične zmogljivosti tovarne, tako v količinskem obsegu, kot v tehničkem pogledu. To se vse bolj odraža na organizacijo delovnega postopka, na realizacijo proizvodnje in končno tudi na sami ekono-

miki obratovanja. Zaradi vse večjih ozkih gril v zunanjem transportu, kakor tudi v posameznih internih fazah proizvodnega postopka moramo navedene tehnične pomajnjivosti reševati z dodatno občasno angažiranjem delovne sils v nadurah, (ponoči ali v dela prostih dneh), kar povzroča dodatne probleme pri organizaciji dela.

Poleg zastarelega tehničkega koncepta proizvodnje ni možna na obstoječi lokaciji nikakršna razširitev skladniščnih kapacitet, zlasti silosnih objektov za vskladiščenje žitaric in ostalih surovin v razsuti obliki, ki so predpogoji za sodobno in racionalno proizvodnjo krmil.

Prav tako na tej lokaciji že od samega začetka obratovanja tovarne ni bil zadovoljivo rešen industrijski tir, ker nima izhodnih poti. Prvotni načrt izpeljave industrijskega tira z izhodom v industrijsko cono se je spremenil z izgradnjo stanovanjskega naselja, ki sedaj zapira ta komunikacijski izhod ob

Kavčičevi in Kajuhovi ulici. Razen tega je dovozni industrijski tir položen preko terena Tovarne "Izolirka", kar v času transportnih konic povzroča ogromno težav za oba kmetnika industrijskega tira. Pri tem velja omeniti še to, da se naš proizvodni objekt nahaja v neposrednem območju stanovanjskega naselja in s tem tudi stalno na očeh kritike bližnjih stanovalcev, ker klub preventivnim ukrepom ne moremo povsem zatrepi zaprševanja neposrednega okolja.

Vzporedno s povečanjem in intenziviranjem živalske proizvodnje v ljubljanski regiji in na področju, ki ga neposredno oskrbujejo, se konstantno povečuje tudi proizvodnja močnih krmil. V ilustracijo količinski porast proizvodnje krmil v zadnjih letih:

Leto	v tonah
1970	49.894
1971	46.800
1972	46.500
1973	52.900
1974	50.200
1975	55.200
1976	56.700
1977	59.800
1978	62.400

Iz navedenega pregleda lahko ugotovimo, da smo v letu 1978 presegli nominalno proizvodno kapaciteto za več kot 100% in s tem praktično dosegli vrh, ki ga v sedanjih pogojih deli in z obstoječimi proizvodnimi sredstvi več ne moremo preseči. Glede na sedanje stanje, zlasti pa z oz. na nadaljnje povečanje potreb po krmilih na osnovi srednjoročnega programa razvoja živalske proizvodnje v Agroemonem obsegu je za nas edini izhod, da pristopimo k izgradnji novega obrata na drugi lokaciji in sicer v industrijski coni Zalog, pri Ljubljani.

Pri določitvi izhodišča za razvojno usmeritev upoštevamo:

1. Dogovorjeni izhodišča za poslovno usmeritev dejavnosti in organizacijo

2. Dejanske možnosti razvoja glede na obseg razpoložljivih lastnih sredstev za te namene in možni delež dopolnilnih sredstev iz združevanja del in sredstev v dohodkovni soodvisnosti in kreditov ob trajnem ohranjanju likvidnosti in gospodarske trdnosti vseh treh temeljnih organizacij v Agroemoni.

3. Potrebo po usklajenem razvoju temeljnih organizacij v smeri njihove polne družbenoekonomiske učinkovitosti pri čemer morajo biti odločitve vrstah, obsegu in dinamiki naložb utemeljene glede na velikost pričakovane dohodka iz vidika celotne DO Agroemoni.

Izgradnja nove tovarne krmil naj bi potekala v dveh fazah. V prvih fazi je predvidena izgradnja silosnega skladnišča za žitarice s strojnicami, industrijskega tira, dovozne ceste, kamninskega in vagonskega vspnika ter trafo postajo.

V drugi fazi pa proizvodni objekt silos za zmlete surovine, podna skladnišča, silosna baterija za gotove izdelke, upravna zgradba in ostala infrastruktura. Ta način izgradnje bi nam omogočal, da bi že v I. fazi pridobili nujno potrebne silosne kapacitete za vskladiščenje koruze v zrnu, ki jih bomo lahko koristili že pred izgradnjo objektov v II. fazi izgradnje.

PRIČAKOVANI UČINKI INVESTICIJE

Ker v sedanjih fazah priprav na novo investicijo ne moremo dati številnih utelejitev, lahko le na kratko podamo opisne pričakovane učinke:

• nova lokacija bo omogočala učinkovitejši transport, to je dovoz surovin in odvoz izdelkov, s tem pa

bodo odstranjena ozka grla, ki sedaj zahtevajo visoko angažiranost delovne sile in dodatne stroške, predvsem pri razkladjanju surovin.

• Možno bo odstraniti vse škodljive vplive na okolico, ki jih sedaj povzroča prah.

• Z ureditvijo čistilnih naprav in aspiratorjev bodo izboljšani delovni pogoji delavcev v proizvodnji, kateri so sedaj izredno težki.

• Sodobna oprema bo priporočila znaten dvig produktivnosti delavcev, saj računamo, da bo potreba živega dela padla po enoti proizvoda za skoraj trikrat.

• Velik problem preciznega doziranja različnih surovin bo z novo

Kmet Miha Pirš iz Kamnika

opremo v celoti odpravljen, kar bo omogočilo, da se assortiman proizvodnje razširi in dvigne začeljena kvaliteta krmil.

• Novi skladniščni posebej pa silosni prostori bodo omogočali nakup surovin na daljše obdobje (koruza v zrnu) s tem pa omogočili

obdržati raven prodajnih cen dlje časa.

• Menazadnje pa bodo nove kapacitete gledano iz širšega družbenega stališča omogočile predviden razvoj na ožjem in širšem območju ljubljanske regije.

POČIVAVŠEK MATIJA

■ BESEDA O KMETIJSKI KOOPERACIJI

Kmet izkušnje svoje žanke

DOMŽALE, 14. marca – Odprtih problemov in vprašanj okrog odnosov s kmeti je veliko in preveč, da bi jih lahko spravili pod isti imenovalec, je za uvod povedal Janez Hren, direktor TOZD Kooperacija, ki ima svoj sedež v Domžalah, ko smo ga nekaj povprek spraševali, kako kaže letošnja »letina« mleka in mesu ter še česa, kar ta naša delovna organizacija s pomočjo številnih kmetov pridelava in pripreda – oziroma proizvede, kot se reče strokovno.

Medtem ko je kooperacija lansko leto še kar uspešno zaključila, letos ne kaže ravno najbolje. Dokaj zadovoljive rezultate organizatorji kooperacije s kmeti pripisujejo vlaganjem v kmetijsko mehanizacijo (posojila), v obnovbo in novogradnjo hlevov, dclo z ljudmi, priznanje družbe kmečkemu delu in še marsičemu, kar ni moč povedati z nekaj skopimi besedami.

Kar zadeva mleko, navkljub novim cennim stvari niso urejene, predvsem v smeri prodajalec-kupec, kakor meni tovarš Hren. To se jasno odraža v okoli 10 odstotkov nižjem odkupu mleka v prvih letošnjih mesecih v primerjavi z enakim obdobjem lani.

Lani je naša kooperacija odkupila 5,3 milijonov litrov mleka, letošnji načrt predvideva odkup v višini 5,5 milijonov litrov, ki pa je prav spričo 10 odstotno nižjega odkupa v prvih letošnjih mesecih pod velikim vprašanjem. Zakaj?

Lani je bila zelo slaba letina

za osnovno krmo, kot je seno,

ker je bilo preveč deževja,

leta prihajajo v ospredje zmeraj dražja močna krmila, ki se jim kmetje vse bolj odpovedujejo

in manj ali slabše krmijo krave mlekarice, pa tudi pitance.

Prepočeni mleko in predraga

krmlja, to ne gre skupaj v na-

črtovani odkup mleka, zato

zna biti v celoti 10% pod pla-

nom. Dejansko povečanje cen

za liter mleka 0,40 par pri litru

še zdaleč ni vzpostavljen za

kmeta, če vemo, da so se proiz-

vodni stroški praktično dvigni-

ili za polovico. Povsem nevz-

držno je tudi, da stane koruza

6 din in več, ter da je niti za to

ceno – intervencijski uvoz – ni

moč dobiti v zadovoljivih koli-

činah.

Pri pitancih je situacija ne-

koliko boljša, še zdaleč pa ne

zadovoljiva, da bi kmetska

pričniga, stimulirala, kakor tudi

pravimo. Meso je bilo po sta-

rem po 45,35 din (plus 3,5 din)

premija, zdaj pa po 50,52 in 71

din za kilogram glede na kate-

gorijo oziroma kakovost. To še

zdaleč ni tista cena, ki bi kmet

navdušila za širokogrudnej-

še pitanje, je pa sveda bistveno boljša kot za mleko.

In zakaj kmet vendarle osta-

ja in se ohranja na zemlji, če-

prav je prenekarti že tudi z

drugo nogo v tovarni? starejši

zato, ker nimajo druge izbire,

mlajši pa tudi zaradi dejstva,

ker vedo, da zemlja ostaja

zemlja, da so iz nje pognali ko-

renine. Če ne danes, bo jutri

dobiла (marsikje jo že ima) vred-

nost, zato je vprezen v svoj voz

od zore do mraka in v petek

ter svetek, zato ni čudno da

zlepa ne dobi za pomoč tujega

delavca – nekdanjega hlapca,

čeprav mu nudi lepo plačjo in

če stanovanje povrh.

In zakaj kmet vendarle osta-

ja in se ohranja na zemlji, če-

prav je prenekarti že tudi z

drugo nogo v tovarni? starejši

zato, ker nimajo druge izbire,

mlajši pa tudi zaradi dejstva,

ker vedo, da zemlja ostaja

zemlja, da so iz nje pognali ko-

renine. Če ne danes, bo jutri

dobiла (marsikje jo že ima) vred-

nost, zato je vprezen v svoj voz

od zore do mraka in v petek

ter svetek, zato ni čudno da

zlepa ne dobi za pomoč tujega

delavca – nekdanjega hlapca,

čeprav mu nudi lepo plačjo in

če stanovanje povrh.

Janez Hren, direktor TOZD

Kooperacija

spektiva, potem se sučemo tam od 10 do 30

Primerjava doseženih OD z dogovorjenimi in poprečnimi OD za panoga v letu 1978

TOZD oz. DO	Del čistega dohod. za OD BU-68	Dogovorjeni OD po panoz-nem sporazumu	Index 2:3	Povprečni netto mes. OD v I. 1978	Povprečni netto mes. OD panoge 1978	Index 5:6	Index razmer-ja proti panogi v I. 1977	Naziv primerjane dejavnosti iz stolca 6
1	2	3	4	5	6	7	8	9
<u>DO Agroemona</u>								
TOZD Poljedel.-Gov.	22.796.772	25.106.229	91	5.468	5.435	101	97	kmetijska proizvod. -"
TOZD Praščereja	10.859.225	15.713.231	69	5.919	5.435	109	114	proizvodnja kmil
TOZD Močna kmila	10.435.032	10.599.837	99	5.750	5.798	99	113	
Del.skup. Agroemona	718.564	745.000	97	8.910				
DO Kmet.kooperacija	4.406.750	4.774.560	92	6.347	7.352	86	80	kmetijske storitve
DO Mesna industrija	52.515.067	59.692.755	88	5.194	5.498	95	90	proizvodnja živil.pr.
DO Ribarstvo-export	3.103.334	3.526.588	88	6.406	6.733	95	95	ribištvo
DO Emona Commerce	50.551.327	54.753.480	92	6.158	7.309	84	87	zunanja trgovina
DO Emona Blag.center	70.690.876	88.247.727	80	6.497	6.203	105	100	trgovina na debelo
<u>DO E Merkur</u>								
TOZD Maloprodaja	91.108.415	91.386.213	100	5.500	5.374	102	96	trgovina na drobno
TOZD Trg.hiša Maxim.	52.155.449	55.979.064	93	5.755	5.374	107	97	trgovina na drobno
TOZD Supermar.Lj.	15.459.359	18.101.264	85	4.785	5.374	89	88	trgovina na drobno
TOZD Supermar.Osijek	12.894.490	12.894.490	100	5.108	5.374	95	96	trgovina na drobno
TOZD Supermar.Mar.	6.705.599	7.595.413	88	4.095	5.374	76	78	trgovina na drobno
TOZD Pekarna Center	18.101.278	18.711.000	97	5.668	5.498	103	100	proiz.v.ziv.proizvod.
Del.skup. E Merkur	8.966.065	8.966.065	100	5.902				
DO Emona Ilirija	26.772.801	26.772.801	100	5.386	5.374	100	94	trgovina na drobno
<u>DO E Posavje</u>								
TOZD Trgov.na veliko	4.100.653	4.382.998	94	5.655	5.803	97	91	trgovina
TOZD Trgov.na malo	22.799.737	23.654.587	96	5.922	5.374	110	92	trgovina na drobno
TOZD Gostinstvo	5.373.562	5.929.701	91	5.558	5.056	110	91	gostinstvo
Delov.skup. E Posavje	6.855.119	7.706.692	89	6.016				
<u>DO E Dolenjka</u>								
TOZD Engro-Detalj								
Novo mesto	24.560.155	33.818.426	73	5.414	5.803	93	98	trgovina
TOZD Detajl Črnom.	6.753.871	8.742.103	77	5.362	5.374	100	101	trgovina na drobno
Delov.skup.								
E Dolenjka	4.447.434	5.369.027	83	6.843				
DO E Centromerkur	61.845.124	76.726.326	81	6.207	5.803	107	111	trgovina
DO E Jezvina Koper	42.644.946	44.351.932	96	5.588	5.803	96	103	trgovina
DO E Merkur Ptuj	10.993.788	11.332.271	97	5.195	5.374	97	97	trgovina na drobno
<u>DO E Angropromet</u>								
TOZD Velikoprodaja								
TOZD Maloprodaja								
TOZD Rovanica								
TOZD Tehnoplet								
Delovna skupnost								
<u>DO Emona hoteli</u>								
TOZD Hotel Slon	17.113.581	19.685.860	87	4.956	5.056	98	100	gostinstvo
TOZD Hotel Slavija	9.699.765	11.177.844	87	5.192	5.056	103	99	gostinstvo
TOZD Hotel Evropa	3.624.452	3.691.108	98	5.121	5.056	101	101	gostinstvo
TOZD Hotel Riviera	19.591.599	23.318.391	84	4.938	5.056	98	86	gostinstvo
TOZD Hoteli Bernard.	31.230.566	39.126.857	80	5.041	5.056	100	91	gostinstvo
TOZD Zdrav.Čat.T.	21.419.300	21.593.756	99	5.087	5.056	101	97	gostinstvo
TOZD GH Union	18.397.010	21.754.481	85	5.545	5.056	110	113	gostinstvo
TOZD Igralnica Casino	558.287	781.867	71	7.521				
DO E Globtour	15.925.602	21.027.757	76	6.840	6.294	109	101	turistično posred.
DO E Inženiring	12.197.253	12.300.342	99	10.871	9.681	112	120	projektiranje
DO ERC	8.146.062	8.146.062	100	7.199	6.761	107	102	poslovne storitve
Delovna skup. IB	5.415.771	5.415.771	100	7.168				
Delovna skup.SOZD	8.761.849	8.761.849	100	8.205				

membe (vključitev novih organizacij, reorganizacija obstoječih ipd.). Tudi obstoječi sistem srednjoročnega planiranja, ki temelji na stalnih cenah, ni najbolj prikladen, zato ima primerjava finančnih pokazateljev le relativno vrednost.

Ne glede na to, da na ravni SOZD ne razpolagamo z dolgovnimi dodatnimi analitičnimi pokazalniki, bomo v tem komentarju poskušali opredeliti najpomembnejše ekonomske kategorije za SOZD kot celoto, za posamezne TOZD pa le tam, kjer gre za posebno odstopanja v pozitivnem smislu.

2. GLAVNI ELEMENTI DELITVE CELOTNEGA PRIHODKA IN DOHODKA

(Tabela I.)

2.1. Celotni prihodek

V naših tabelah prikazujemo vse vrednostne podatke v nominalnih vrednostih zaradi ocene realnega gibanja celotnega prihodka in drugih elementov, navajamo pa najprej nekaj indexov cen, ki smo jih povzeli iz statističnih podatkov. Indexi pomenijo primerjavo nivoja cen med letom 1977 in 1978. Indeks so naslednji:

a) v trgovini na drobno

Index
- povprečje cen v trgovini na malo 114,2
- industrijski izdelki 112,8
- industrijski živilski izdelki 113,2
- sveže meso 119,7
- mesni izdelki 114,1
- maščobe 114,6
- mleko in mlečni izdelki 102,3
- alkoholne pičače 108,9
- sadje 125,6
- tekstilni izdelki 114,-

b) v trgovini na veliko

- povprečje v trgovini na veliko 112,6
- živilski izdelki 109,8
- tekstilni izdelki 113,1
- aparati in posoda 119,9
- higienske in čistilne potrebski 112,2

V letu 1978 so organizacije, združene v SOZD, dosegle skupaj 13.078 milj. din celotnega prihod-

ka, kar je za 16% več kakor v preteklem letu, plan za leto 1978 pa je dosežen 100%. Ce sedaj upoštevamo prej navedene indexe (114,2% v trgovini na drobno in 112,6% v trgovini na veliko in nekoliko manj v proizvodnji), lahko sklepamo, da bi veljal za nas index povečanja cen približno 13%, kar nadalje pomeni, da se je fizični obseg prometa povečal za 3%. Ker je iz tabele št. XVI. razvidno, da se je število zaposlenih v primerjavi z letom 1977 povečalo za 1%, lahko torej ugotovimo, da je produktivnost živega dela porastla za 2%. Ce pa upoštevamo, da je bil del celotnega prihodka dosežen na račun razširivte kapacitet, (V letu 1978 so namreč delovalo nekatere nove kapacete, ki jih v prejšnjem letu niso bili, ali so bile vključene še proti koncu leta npr. Market Koseze, razširjeni market v Ilirske Bistrici, blagovnica v Trebnjem in se nekateri druge) moramo ugotoviti, da so bila sredstva v letu 1978 izkoriscena relativno slabno. Poudarjam, da je ta cena le splošna, ker nimamo točnih podatkov, kako so se dejansko gibale cene tistem blagu, s katerim poslujemo mi, zato

(Nadaljevanje na 6. str.)

TOZD oz. DO	Obdobje	Celotni prihodek	Porabljena sredstva			Dohodek	Razdelitev dohodka			Čisti dohodek	Razporeditev čistega dohodka		
			Mater.str. in drugo	Anot.pri predp. stopnji	Invest. vzdržev.		Za kritje izg. Bern. po spor.	Obresti	Amortiz.		Za oseb. dohodek (brutto)	Za razne prisp.	Za skl. skupne porabe
1	2	3	4	5	6	7							

(Nadaljevanje s 5. str.)

to torej tudi ne moremo točno ugotoviti obseg razmerja prometa oziroma proizvodnje.

Za leto 1979 planirajo OZD, združene v SOZD 15.548 milijard din celotnega prihodka t. j. za 19% več kot v letu 1978. Če računamo, bodo tudi v letu 1979 poraste cene za 13% tako kot v letu 1978, bi to pomenilo, da planiramo povečan realni obseg dejavnosti za 6%, kar bi bilo vsekakor zadovoljivo, če

TOZD ne bi istočasno planirale za 8% več zaposlenih. Seveda je tudi ta ocena relativna kajti, če se povečujejo kapacitete v delovno intenzivnih dejavnostih, kot so npr. hoteli, se ta proporc v SOZD odrazi navidez negativno, čeprav je v posamezni organizaciji rezultat pozitiven. Da navedemo primer: DO Emona Hoteli - Celotni prihodek bo tu porastel od 455 milij. na 555 milij., t. j. za 100 milijonov ali za 22%, zaposleni pa od 1376 na 1555 torej za 181 ali za 13%, torej so

proporci v panogi zadovoljivi. Ko pa te rezultate vključujemo v SOZD kot celoto, so podatki naslednji: 100 milijonov povečanja celotnega prihodka v hotelski dejavnosti pomeni v celotnem prihodu SOZD 0,77%, povečanje števila zaposlenih 181 pa pomeni v primerjavi z vsemi zaposlenimi v SOZD-u povečanje za preko 2%.

V zvezi z ustvarjanjem celotnega prihodka je pomembno poudariti še izvozno uvozne učinke. Globalni podatki za SOZD so naslednji:

(v 000 din)

Opis	Leto	Konvertibilno področje		Klirinško področje		Skupaj	
		Znesek	Index	Znesek	Index	Znesek	Index
1	2	3	4	5	6	7	8
Izvoz	1977	493.322	100	53.567	100	546.889	100
	1978	919.572	186	75.360	141	994.932	182
	1979/pl.	1.401.523	284	120.765	225	1.522.288	278
Uvoz	1977	920.959	100	422.930	100	1.343.889	100
	1978	1.387.971	151	427.525	101	1.815.496	135
	1979/pl.	1.589.872	173	322.532	76	1.912.404	142
Stopnje pokritja uvoza iz izvozom	1977	53		13		41	
	1978	66		18		55	
	1979/pl.	88		37		80	

Navedeni podatki kažejo na velik uspeh pri izravnovanju uvoza z izvozom. Posebno pomembno je poudariti, da to vzpravnjanje, kot kaže gorenji pregled ni dosegeno na ta način, da bi zmanjšali uvoz, temveč obratno, da se povečujejo obe kategoriji t. j. izvoz in uvoz, vendar izvoz mnogo hitreje. Gornji podatek tudi kaže, da bi na področju izvoza in uvoza moral napraviti več v odnosu z državnimi klirinškima področja. Pripominjamo pa, da so gornji podatki zaenkrat obdelani in že zelo globalno, v pripravi pa je nov sistem planiranja in evidentiranja teh podatkov, ki bo istočasno tudi osnova za izdelavo samoupravnega sporazuma za urejanje medsebojnih odnosov na področju deviznega poslovanja. V zvezi z navedenimi pokazatelji je treba omeniti še to, da gre zasluga za tako ugodne rezultate zlasti delovnim organizacijam Emona Commerce, Globtour in DO Emona Hoteli. Na račun takoj intenzivnega povečanja izvoza je gotovo pripisati tudi del relativno slabega finančnega rezultata v delovni organizaciji Emona Commerce, kajti znano je, da so izvozni posli mnogo manj donosni kot uvozni.

2.2. Dohodek

Dohodek je v primerjavi z letom 1977 v letu 1978 povečan za 21% torej se je povečal za 5% bolj kakor celotni prihodek. Iz tega lahko sklepamo, da gre za mnogo bolj racionalno gospodarjenje z uporabljenimi sredstvi. V posameznih delovnih organizacijah so dosežena tako razmerja:

DO	Doseženo v letu 1978 na leto 1977			Plan 1979 v odnosu na leto 1978		
	Index celotn. prihodka	Index dohodka	Index celotn. prihodka	Index dohodka	Index	Index
1	2	3	4	5	6	7
Agroemona	112	87	108	114		
Emona Kmetijska kooperacija	120	124	114	118		
E Mesna industrija	116	133	112	114		
Emona Ribarstvo-export	111	128	111	111		
Emona Commerce	103	108	151	167		
Emona Blagovni center	116	125	133	166		
Emona Merkur	122	126	133	144		
Emona Posavje	120	115	118	122		
Emona Dolenjska	134	135	116	117		
Emona Centromerkur	119	124	-	-		
Emona Jevstina	109	113	115	114*		
Emona Merkur Ptuj	118	119	116	117		
Angropromet Cuprija	147	162	126	116*		
Emona Hoteli	128	138	122	121*		
Emona Globtour	156	154	115	112*		
Emona Inžiniring	169	199	121	135		
SKUPAJ SOZD EMONA	116	121	119	125		

V večini delovnih organizacij gre torej za pozitivne premike t. j. da je dohodek porastel bolj kakor celetni prihodek. V zelo negativnem smislu kaže kot je razvidno rezultat le Agroemona in kar je posledica nesporazmerja cen reprodukcijskega materiala in se odraži zlasti pri TOZD Tovarna močnih krmil in TOZD Prašičereja, kjer je razmerje takole: v TMK porast celotnega prihodka z indexom 120, dohodek pa samo 59, pri TOZD Prašičereja pa znaša index celotnega prihodka 98, index dohodka pa le 79. Kakor je iz podatkov razvidno, planirajo TOZD, da bo v letu 1979 ponovno porastel dohodek bolj, kakor celotni prihodek. To je vsekakor pozitivno. Toda nekatere TOZD tudi za to leto predvidevajo drugačne proporce t. j. da bo dohodek in manjšem porastu kot celotni

prihodek. Če taki disproporci nastajajo zaradi spremembe strukture dejavnosti, je to opravičljivo, sicer pa to pomeni extenzivnost gospodarjenja in slabšega koriščenja materialnih sredstev.

2.3. Osebni dohodki v dohodku

Eden od zelo pomembnih pokazateljev je gibanje osebnih dohodkov in odnosu na dohodek. Kakor je znano, uveljavljamo splošno družbeno načelo, da naj se osebni dohodki gibljejo v odvisnosti od doseženega dohodka in produktivnosti dela. O produktivnosti dela smo govorili že uvedoma in ugotovili, da se ta v letu 1978 v primerjavi z letom 1977 v SOZD kot celoti ni povečala. V odnosu na doseženi dohodek so razmerja v posameznih delovnih organizacijah naslednja:

DO	1978:1977		Plan 1979:1978	
	Index dohodka	Index OD	Index dohodka	Index OD
1	2	3	4	5
Agroemona	87	108*	114	118*
Emona Kmetijska kooperacija	124	126*	118	116
Emona Mesna industrija	133	124	114	112
Emona Ribarstvo-export	128	109	111	109

DO	1978:1977		Plan 1979:1978	
	Index dohodka	Index OD	Index dohodka	Index OD
1	2	3	4	5
Emona Commerce	108	114*	167	130
Emona Blagovni center	125	121	166	154
Emona Merkur	126	125	144	144
Emona Ilirija	124	126*	144	119
Emona Posavje	115	119	122	117
Emona Dolenjska	135	118	117	116
Emona Centromerkur	124	113	-	-
Emona Jevstina	113	110	114	113
Emona Merkur Ptuj	119	118	117	116
Angropromet Cuprija	162	131	116	112
Emona Hoteli	138	119	121	124*
Emona Globtour	154	134	112	112*
Emona Inžiniring	199	206*	135	131
Povprečje SOZD	121	118	125	120

* Označene so tiste DO oz. TOZD, ki gibanja OD niso vskladile z intencijo družbenoekonomske resolucije o ekonomskem razvoju SRS.

TOZD oz. DO	Obdobje	Celotni prihodek	Porabljena sredstva			Dohodek	Razdelitev dohodka			Čisti dohodek	Razdelitev čistega dohodka		
			Mater.str. in drugo	Anot. po predp. stopnji	Inwest. vzdruž.		Odst. skup. dohodek	Za kritič. izg. Bern. po spor.	Obresti		Za oseb. dohodek (brutto)	Za razne prispev.	Za skl. skupne porabe
1													

Zap. št.	Vsota sredstev	1978					Plan 1979						
		1977 znesek	Znesek	Index	Znesek	Index	1	2	3	4	5	6	7
1.	Amortizacija po pred. stopnji	106.518	125.951	118	156.717	124							
2.	Amortizacija nad predp. stopnjo	54.366	55.050	101	60.082	109							
3.	Škupaj amortizacija	160.884	181.001	112	216.799	120							
4.	Sredstva rezerv (za pokr. izg. Ber.)	19.455	17.330	89	17.034	98							
5.	Za poslovni sklad	134.481	169.365	126	234.159	138							
6.	Skupaj 3+4+5	314.820	367.696	117	467.992	127							

a.) Sredstva, s katerimi delamo
(v 000 din):
1. osnovna sredstva po
nabavni vrednosti 4.253.533

2. sedanja vrednost os-
novnih sredstev 2.753.720
(% iztrošenosti 64,7)
3. vrednost zalog 1.303.961

4. Skupaj (2+3) 4.057.681

V razmerju na nabavno vrednost
osnovnih sredstev značajo vsa
sredstva za obnovno in razvoj,
vključno z rezervnimi torej

367.696 × 100

4.253.533

= 8,6%.

To pomeni, da bi lahko v primeru,
da bi vsa ta sredstva porabili za
obnovno, obnovili osnovna sredstva
v 12 letih. Ta podatek je torej idea-
len.

Toda dejstvo je, da teh sredstev
ni mogoče v veliki večini uporabiti
za navedeno obnovno. Izračun je na-
mreč naslednji:

- za obnovno in razvoj je možno
uporabiti nameč le naslednja

sredstva (v 000)

1. sredstva amortizacije t.j. 181.001

2. sredstva za poslovni sklad

169.365

3. Skupaj: 350.366

Predhodno pa moramo iz teh
sredstev prikazati

še naslednje:

1. združevanje za nera-
vitve republike in po-
dročja

47.577

2. združevanje za infra-
strukture (zeleznice,
elektro-gosp., ceste, Lu-
ka Kopre)

34.917

3. za odpplačila kreditov 205.191

4. Ostane torej 62.681

Ta izračun torej kaže, da je iz
vseh sredstev, ki sicer nosijo naziv
sredstva za razširitev materialne
osnove dela ali kakor jih mi tu im-
enujemo sredstva za obnovno in ra-
zvoj, ostalo le 62 milijonov din. V

primerjavi z nabavno vrednostjo
osnovnih sredstev lahko sedaj po
prej navedeni formuli ugotovimo,
da bi lahko s tako akumulativnostjo
obnovili naša sredstva še v 66
letih. Pri tem seveda ne bi ustvarili
nobenih sredstev za povečanje vre-
dnosti zalog ipd. Ta izračun smo
pričakali le z namenom, da opoz-
rimo, kako nizka je naša akumu-
lativnost in, kako potrebno je, priza-
devati si to akumulativnost pove-
čati.

3. OSEBNI DOHODKI IN ZAPOSLOVANJE

Osebne dohodke kot ekonom-
sko kategorijo delitve dohodka
smo obravnavali v prejšnjem po-
glavlju. Tu pa bi osebne dohodke
bolj iz vidika razporejanja osebnih
dohodkov na delavce s primerjava-
mi med TOZD. Iz tabele XVI. na
kratko povzemamo naslednje ugo-
tovitve:

Stevilo zaposlenih se je iz leta
1977 na leto 1978 povečalo le za 78
delavcev, kar pomeni manj kot 1%.
Povedano je bilo že, da se je pro-
duktivnost delavcev povečala za
2%. Bruto izplačani osebni dohodki
so večji za 24%. Za podatek je
drugačen kot v tabeli I. tako za leto
1977, kakor tudi za leto 1978. Do
razlike prihaja vsled tega, ker v ta-
beli I. ob delitvi dohodka obravna-
vamo realizirane osebne dohodke,
tukaj pa izplačane osebne dohod-
ke. Razlika torej pomeni večje ali
manjše zadržane osebne dohodke
v zalogah. Pod izplačanimi osebnimi
dohodki so tu dejansko misljeni
tisti osebni dohodki, ki se nana-
šajo na leto 1978, oziroma 1977, če-
prav so bili izplačani v naslednjem
letu.

Podatki torej kažejo, da so sred-
sta za osebne dohodke povečala v
primerjavi z letom 1977 za 24%, to-
rej le za 1% manj kakor ustvarjeni
dohodek. Povprečno na zaposlene-
ga pa so se osebni dohodki poveča-
li z 4354 na 5361 din mesečno na
zaposlenega ali za 23%. Statistika
ugotavlja (mesečni statistični pre-
gled SR Slovenija, marec 1979), da
so živiljenjski stroški v letu 1978 na
leto 1977 porastli za 15,7%. Ob po-
večanju osebnih dohodkov za 23%
in ob porastu osebnih dohodkov bi
to torej pomenilo, da se je realni
živiljenjski standard povečal za
7,3%. To je brez dvoma zelo velik
porast. Zato je ta podatek nekoliko
dvomljiv, toda, če ta podatek pri-
merjamo s porastom hraničnih
vlog v bankah, ki po podatkih
bank znaša v letu 1978 ca. 30%,
moramo ugotoviti, da dejansko gre
za realno povečanje družbenega
oziroma osebnega standarda. Ko
govorimo o povprečnih osebnih
dohodkih v Emoni za leto 1978, ki
kot rečeno znašajo na zaposlenega
5361 din, je treba povedati še to, da
znašajo povprečni osebni dohodki
v gospodarstvu v SRS (prej citirani
statistični bilten) 5.730 din, kar po-
meni, da so povprečni osebni do-
hodki v Emoni za 7% nižji od pov-
prečja gospodarstva SRS.

Najnižji povprečni osebni doho-
deki za zaposlenega je v Supermar-
ketu Maribor in znaša 4.095 din,
najvišji pa v DO Inžiniring, kjer
znašajo 10.871 din. Gre torej za ra-
zmerje 1 : 2,6. To je seveda na ra-
čun različne kvalifikacijske struk-
ture, toda tudi izračun osebnih do-
hodkov na pogojno nekvalificira-
nega delavca, ki naj bi vpliv kvali-
fikacije izročil, kaže, da so najnižji
osebni dohodki na pogojno nekvali-
ficiranega delavca v Supermarketu
Maribor, kjer znašajo 2251 din,
najvišji pa v DO Inžiniring, kjer
znašajo 4138 din, razmerje pa je 1 :
1,8.

V zvezi z osebnimi dohodki je
treba ugotoviti, da je nujno potre-
bo povečati osebne dohodke pov-
sod tam, kjer so izredno nizki, kar
pa bo možno doseči le z večjo učin-
kovitostjo dela in gospodarjenja.

V Zvezri z osebnimi dohodki in
zaposlovanjem bi tu bilo potrebe-
no podati že analizo koriščenja de-
lovnega časa, gibanja delovne sile,
kvalifikacijski strukturi in drugo,
vendar teh podatkov od TOZD ni-
smo uspeli zbrati pravočasno, zla-
sti ne od tistih, ki teh evidenti nima-
jajo na elektronski obdelavi po-
datkov. Tako analizo bomo zato te-
meljinim in delovnim organizaci-
jama dostavili naknadno.

Ko obravnavamo osebne dohod-
ke – osebni standard, bi moral
analizirati še vprašanje stanovanjs-
ke izgradnje, rekreacije, športa in
podobno. Toda tudi teh podatkov
nismo dobili pravočasno, pa jih bo-
mo dostavili temeljnim in delov-
nim organizacijam prav tako na-
knadno.

4. SREDSTVA IN VIRI

V tem poročilu ni mogoče prika-
zati celotne bilance stanja sredstev
in virov za Emono kot celoto. Tu
bomo komentirali samo najpo-
membnejše.

1. Denarna sredstva so iz leta
1977 na 1987 porastla za 47%, kar je
glede na obseg celotnega prihodka
vsekakor previelik porast. Po na-
šem mnenju gre del tega rezultata
pripisati otvoriti novih ziro racu-
nov po TOZD v začetku leta 1978.
Če ne bi delovala interna banka,
smo prepričani, da bi bil ta porast
še veliko večji.

2. Tudi porast vrednostnih pa-
pirjev je velik, saj znaša 30%. Misli-
mo, da je temu vzrok zmajnjava
likvidnosti gospodarstva in smo
prepričani, da bo ta postavka še
naraščala. Skrbeti bo zato treba, da
bomo z vrednostnimi papirji zelo
elastično gospodarili da jih bomo
pravočasno ekskotirali ali indosi-
rali.

(Nadaljevanje na 8. str.)

TOZD oz. DO	Obdobje	Celotni prihodek	Porabljena sredstva			Dohodek	Razdelitev dohodka					Čisti dohodek	Razporeditev čistega dohodka				
			Mater.str. in drugo	Amort.po predp. stopnji	Invest. vzdržev.		Odst.kup. dohodek za kritič. izg. Bern.	Druge po spor.	Obresti	Amortiz. nад predp. stopnjo	Davki in dr. obvez. iz dohod.		Za aseb. dohodek (brutto)	Za razne priisp.	Za skl. skupne porabe	V rezerv- ni sklad	V poslov- ni sklad
TOZD Transport	a) 1977-r b) 1978-p c) 1978-r d) 1979-p Indexi: c:a c:b d:c	50.030	12.830	4.640	1.471	31.089				2.000	6.408	22.681	16.300		1.027	777	4.577
Del. skupnost	a) 1977-r b) 1978-p c) 1978-r d) 1979-p Indexi: c:a c:b d:c	13.529				13.529				998	12.531	12.110		421			
SKUPAJ DO EMONA BIAGOVNI CENTER	a) 1977-r b) 1978-p c) 1978-r d) 1979-p Indexi: c:a c:b d:c	2020.954 2425.000 2343.739 3110.929	1861.757 2243.737 2145.630 2787.507	10.674 12.300 12.302 15.760	3.279 4.263 4.263 6.364	145.244 164.700 181.544 301.298	5.444		3.421 3.800 5.012 10.000	12.967 11.950 11.976 15.000	22.898 30.178 34.211 63.273	100.514 118.772 129.018 211.425	58.220 65.200 70.691 109.004	8.846 10.000 11.322 17.510	2.852 5.500 5.446 8.633	30.596 38.072 41.559 76.278	
DO E Merkur	a) 1977-r b) 1978-p c) 1978-r d) 1979-p Indexi: c:a c:b d:c	997.914 1157.580 1198.335 1381.804	857.672 8.730 8.381 10.040	6.442 1.995 2.													

3. Tudi terjatve iz poslovnih razmerij so prastle za 34%, kar je v odnosu na porast celotnega prihodka preveč.

4. Sredstva v obračunu so se zmanjšala za eno tretjino, t. j. za več kot 530 milijonov din. V tej postavki so zajeti medsebojni odnosi med TOZD tako glede blagovnega prometa, kot tudi medsebojnega kreditiranja. Znižanje za preko 400 milijonov din je izkazano v postavki internih kratkoročnih kreditov. Tu je treba poudariti, da ne gre za dejansko znižanje, temveč le za spremembo sistema v celotnem bilanciraju. V letu 1977 je namreč v zbirini bilanci bila zajeta tudi interna banka, v letu 1978 pa tega obračuna izključena.

5. Zelo pomemben porast izkujuje bilanca tudi na postavki »osnovna sredstva v pripravi«. Ta postavka se je povečala iz 204 milijonov din na 768 milijonov din t. j. z indexom 376. Gre za velik obseg investicij v teku, saj so tu zajeti hoteli Holiday Inn, Češke Toplice in še nekateri drugi objekti v gradnji.

6. V virih sredstev so se zelo povečali dolgoročni krediti (index 131) in kratkoročni krediti (index 147).

7. Za 32% so se povečale tudi obveznosti iz poslovnih razmerij. Tako glede povečanja kratkoročnih kreditov, kakor tudi obveznosti do poslovnih razmerij velja ugotovitev, da so ta povečanje mnogo močnejša kot celotni prihodek.

Kakor pa je iz aktive bilance razvidno, so ta sredstva prekomerno angažirana zlasti v denarnih storitvah, vrednostnih papirjih in v terjatvah iz poslovnih razmerij.

V tabeli X. smo prikazali najpomembnejše naložbe t. j. naložbe v osnovna sredstva, dolgoročne plasmaje, zaloge ter pokritanje teh naložb s poslovnim skladom. Ti podatki so razčlenjeni po temeljnih organizacijah, za SOZD kot celoto pa so naslednji:

1. Nabavna vrednost osnovnih sredstev se je v letu 1978 povečala za 598 milijonov din t. j. za 16%, neodpisane vrednosti osnovnih sredstev pa za 316 milijonov oziroma za 13%. Povečala se je tudi stopnja iztrošenosti osnovnih sredstev iz 33 na 35%.

2. Zelo pomemben podatek iz citirane tabele je tudi podatek v dolgoročnih plasmajih. Ti so se povečali iz 633 na 963 milijonov din, t. j. za 330 milijonov din ali za 52%. Iz nje je razvidno, da gre za veliko povečanje predvsem z združevanjem sredstev v interno banko (preko 66 milij. din ali za 411%). nadalje so se za 62 milij. din povečala sredstva združevanja v SIS materialne proizvodnje t. j. od 107 na 169 milij. ali za 58%. Zekot velike so tudi naložbe v potrošniške kredite. Povečale so se od 145 na 212 milij. t. j. za 46%. Tudi posojila sklada federacije za kreditiranje nerazvitih so porastala za 37%.

3. Skupaj so se osnovna sredstva, dolgoročni plasmaji in zaloge povečali iz 4495 milij. din na 5147 milij. din, t. j. za 552 milij. din ali 12%. Poslovni sklad je večji za 513 milij. ali za 21%, stopnja pokritja pre navedenih naložb s poslovnim skladom pa se je izboljšala iz 53 na 57%, kar pa je še vedno zelo nizko pokritje.

4. Kratkoročne naložbe so posebej analizirane v tabeli IX. Podatki kaže:

a.) da so zaloge ob koncu leta 1978 za 6% manjše kot so bile ob koncu leta 1977, medtem pa so bile povprečne zaloge v letu 1978 za 16% večje kot v letu 1977;

b.) v navedeni tabeli je prikazano tudi stanje dolžnikov in naložb v vrednostne papirje po TOZD. V tem je bilo govora že spredaj;

5. Nekaj podatkov iz poslovanja interne banke:

Ne glede na to, da daje interna banka zbor delegatov in temeljnim organizacijam posebna poročila o svojem delu in rezultatih poslovanja, smo zaradi celovitosti tega poročila kljub temu povzeli nekaj podatkov iz materialov interne banke.

Zlasti je v teh podatkih prikazano:

- medsebojno kreditno poslovanje temeljnih organizacij prek interne banke za leto 1978 iz področja kratkoročnih kreditov z obračunom obresti. Iz tega obračuna je razvidno gibanje posameznih vrst sredstev, pa tudi višina obresti za obratna sredstva, tako za posamezno TOZD, kakor za interno banko kot celoto. Iz podatkov te tabele je mogoče sklepiti tudi na učinkovitost gospodarjenja z denarnimi sredstvi v posamezni TOZD;

- podatki o strukturi kratkoročnih kreditov, ki so razčlenjeni po mesecih kažejo, da so se krediti za kratkoročne naložbe povečali iz 150 milij. v začetku leta 1978 na 220 milij. ob koncu leta s tem, da je bil višek teh kreditov dosežen v mesecu oktoberu v znesku 314 milij. din. Natančneje opisovanje teh gibanj bi zahtevalo veliko prostora, zato je tu potrebno neposredno proučevanje te tabele;

- V tabeli XXIII. je podan obračun poslovanja interne banke ter plan za leto 1979. Iz tega obračuna je razvidno, da je banka v tem letu ustvarila skupni prihodek, ki bo razporejen na TOZD v višini 3,159.000 din, kar je tudi eden od pokazateljev uspešnosti njene poslovanja;

- Plan sredstev in plasmajev za leto 1979 kaže, da bo banka v letu 1979 povečala obseg svojega poslovanja za 48%, kar bo brez dvoma pomemben uspeh. Velik del tega povečanja gre, kakor je iz tabele razvidno, na račun kreditov pri bankah in iz združevanja sredstev;

- V tabeli XXVIII. so prikazani najpomembnejši podatki o delovanju interne banke za ves čas njene

TOZD oz. DO	Obdobje	Celotni prihodek	Porabljena sredstva			Dohodek	Razdelitev dohodka					Čisti dohodek	Razporeditev čistega dohodka				
			Mater.str. in drugo	A.nort.po predp. stopnji	Invest. vzdrlj.		Odst. skup. dohodek	Obresti	Amortiz. nad predp. stopnjo	Davki in dr. obvez. iz dohoda	Za aseb. dohodek (brutto)	Za razne prisp.	Za skl. skupne porabe	V rezervni sklad	V poslovni sklad		
			5	6	7		Za kritie izg. Bern. po spor.	Drugim	10	11	12	13	14	15	16	17	18
SKUPAJ DO E ILIRIJA	a) 1977-r	222.801	183.735	2.507	582	35.977	778	138	3.781	1.364	4.695	25.221	21.213	2.264	683	1.061	
	b) 1978-p	265.690	215.869	2.977	800	46.044		1.200	4.600	1.673	4.633	33.938	25.497	3.015	800	4.626	
	c) 1978-r	281.280	232.810	3.030	836	44.604	404		5.334	1.716	4.991	31.959	26.773	3.861	1.115	210	
	d) 1979-p	347.552	277.181	4.097	1.003	65.271	645		5.357	1.995	15.522	41.752	31.860	5.386	1.483	3.023	
	Indexi:																
	c:a	126	127	121	144	124	78		141	126	106	127	126	126	163	20	
	c:b	106	108	102	105	97			116	103	108	94	105	128	139	5	
DO E Posavje TOZD Trgovina na veliko	a) 1977-r	143.227	132.823	277	314	9.813											
	b) 1978-p	183.130	169.425	410	324	12.971											
	c) 1978-r	165.425	154.567	287	143	10.428											
	d) 1979-p	191.330	177.996	301	100	12.933											
	Indexi:																
	c:a	115	116	104	46	106	80		143	87	113	123	96	104	95		
	c:b	90	91	70	44	124	110		144	60	87	99	100	82	59		
TOZD Trgovina na malo	c:d	116	115	105	70				110	127	125	115	143	121	153		
	a) 1977-r	276.186	234.234	1.196	456	40.300											
	b) 1978-p	312.000	264.832	1.500	668	45.000											
	c) 1978-r	338.672	290.749	1.558	649	45.716											
	d) 1979-p	402.684	344.483	1.947	649	55.605											
	Indexi:																
	c:a	122	124	130	142	113			41	128	124	121	124	111	141		
TOZD Gostinstvo	c:b	109	110	104	97	102			35	106	115	110	125	88	140		
	c:d	119	118	125	100	122			110	134	118	117	123	120	120		
	a) 1977-r	16.045	7.395	589	552	7.509			10	1.611	5.888	4.306	652	204	726		
	b) 1978-p	17.671	8.332	570	400	8.349			8	2.022	6.339	4.553	778	255	753		
	c) 1978-r	21.771	9.918	697	506	10.650			12	2.581	8.057	5.374	1.026	266	1.391		
	d) 1979-p	25.472	11.279	802	500	12.891			13	3.373	9.505	6.227	1.140	320	1.818		
	Indexi:																
Skupne službe	c:a	97															
	c:b	89															

ga bosta t. j. od leta 1973 dalje. Tu je zlasti pomemben podatek, da so eksterne krediti za obratna sredstva v tem obdobju dvignili le za 5%, celotni prihodek v vseh organizacijah SOZD pa z indexom 298. Tak rezultat je bilo moč dosegiti na ta način, ker so se v tem času povečala združevanja internih kreditov za kratkoročno kreditiranje z indexom 426 takoj, da znašajo sedaj ta sredstva preko 352 milijonov din.

6. NEKAJ NAJPOMEMBNEJŠIH PODATKOV O URESNIČEVANJU SREDNJEROČNEGA PLANA

O uresničevanju srednjeročnega plana 1976–1980 bi morali pravzaprav izdelati posebno analizo. To bomo tudi pripravili, toda nekaj najpomembnejših podatkov dajemo tudi tu. Pripominjam, da finančni pokazatelji niso povsem primerljivi, to zaradi tega, ker smo srednjeročni plan, kakor je v citirani tabeli prikazan, spreveli za takratni obseg in strukturo Emone. V zadnjih treh letih pa se je v Emone združilo več novih delovnih organizacij (Delenjka Novo mesto, Posavje Brežice, Jevtina Koper ter Centromerkur Ljubljana). Čeprav so te organizacije imele vsaka svoj srednjeročni plan, ti plani niso izdelani po isti metodologiji kot plan Emone, zato jih tudi nismo pristevali k emonskemu planu. Drug razlog, da finančni pokazatelji niso povsem realni je to, da so v srednjeročnem planu vsi elementi računani po stalnih cenah iz leta 1975. Toda ne glede na to je iz prikazanih podatkov mogoče ocenjevati obseg izvrševanja srednjeročnega plana.

1. Celotni prihodek je v srednjeročnem planu za obdobje 1976–1978 planiran v višini 19.984 milijonov din, dosegel pa je v znesku 33.361 milijonov din, kar predstavlja index realizacije 167 na srednjeročni plan. Ce bi planirani celotni prihodek vsako leto povečali za povprečni porast cen po stopnji 15%, bi znašal tako korigiran planirani celotni prihodek 25.244 milij. din, dosegel pa je kot rečeno v višini 33.361 milij. din, kar pomeni povečanje nasproti korigiranemu planiranemu celotnemu prihodku za 32%. Z enakimi razmerji bi lahko računalni tudi pri ostalih elementih kot so dohodek, čisti dohodek itd., vendar teh ne bomo preračunavali, temveč jih podajamo z indexi, kakor so doseženi.

2. Dohodek je v obdobju 1976–1978 ustvarjen v primerjavi na srednjeročni plan z indexom 161, torej nekoliko manj kot celotni prihodek. Ta podatek torej ni najbolj ugoden.

3. Obresti so v primerjavi s srednjeročnim planom v teh treh letih dosegene le z indexom 98. Če upoštevamo prej navedeno spremembo cen in obseg celotnega prihodka, lahko pri tej postavki ugotovimo, da smo z denarjem gospodarili racionalno.

4. Osebni dohodki so v primerjavi s planiranimi realizirani z indexom 173. Tudi ta podatek ni zadovoljiv, če osebne dohodke primerjamo z doseženim dohodkom.

5. Sredstva za sklad skupne porabe so v primerjavi s planom porastla z indexom 264. Ta podatek pa ni primerljiv, ne samo zaradi porasta cen, kot to velja za druge pokazatelje, temveč zlasti zaradi tega, ker so se med tem časom spremenili nekateri predpisi tako, da je treba sedaj nekatere izdatke, ki so prej bremenili materialne stroške, financirali iz dohodka npr. toplo obroka.

6. Tudi akumulacija je v primerjavi s planom dosegene le z indexom 136, kar je, če upoštevamo stopnjo inflacije, mnogo prenizka. Če navedene pokazatelje preračunamo še na zaposlenega delavca, prav tako ne dobimo zadovoljivih rezultatov.

7. Pomemben razlog, da v srednjeročnem obdobju nismo dosegli planiranih rezultatov je gotovo v tem, da v tem obdobju tudi nismo realizirali celo vrsto predvidenih investicijskih naložb. Tu navajamo najpomembnejše podatke:

a) za obdobje 1976–1978 je v srednjeročnem planu predvidena vrednost naložb v znesku 1.136 milij. din. Od tega pa je realiziranih le 894 milij. din ali 79%. Če pri tem upoštevamo še, da je realizacija računana po tekočih cenah, plan pa po stalnih cenah iz leta 1975, lahko ugotovimo, da niti 50% planiranih investicijskih naložb ni uresničenih. Katero predvidene naložbe niso uresničene in razloge za to, bomo obdelali v posebnih analizi.

V zvezi z uresničevanjem srednjeročnega plana bomo v posebni analizi obravnavali tudi vprašanja kadrovskih politike, družbenega standarda in še nekatera druga.

7. ZAKLJUČEK

Za zaključek lahko povemo samo še to, da v tem našem komentarju nismo mogli obravnavati in analizirati vseh podatkov, ki jih prikazujemo v posameznih tabelah, tu bi bil sicer ta komenator preobsezen in zaradi tega mogoče manj pregleden.

Zato smo se omejili le na najpomembnejše kazalce in še te smo v glavnem obravnavali le za SOZD kot celoto. V vseh točkah tudi nismo komentirali in analizirali planinskih postavk za leto 1979. Smatramo namreč, da so vse te podatke temeljito analizirale že TOZD in DO same. Na delavskem svetu SOZD, ki bo sprejemal skupni zaključni račun za leto 1978 in plan za leto 1979 pa bomo po potrebi pokazatelje iz posameznih tabel še obravnavali.

V Ljubljani, 24. 3. 1979

TOZD oz. DO	Obdobje	Celotni prihodek	Porabljena sredstva			Dohodek	Razdelitev dohodka					Čisti dohodek	Razporeditev čistega dohodka					
			Mater.str. in drugo	Amort.po predp. stopnji	Invest. vzdržev.		Za kritie izg.Bern.	Drugim po spor.	Obresti	Amortiz. nad predp. stopnjo	Davki in dr. obvez. iz dohod.		Za aseb. dohodke (brutto)	Za razne skupne porabe	Za skl. v rezervni sklad	V rezervni sklad	V poslovni sklad	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
TOZD Tehnoplet	a) 1977-r	3.460	673	53	32	2.702	-	38	-	348	2.316	1.947	76	54	239			
	b) 1978-p	6.558	2.383	80	48	4.047	-	80	-	1.368	2.599	2.162	168	101	168			
	c) 1978-r	6.558	2.383	80	48	4.047	-	80	-	1.368	2.599	2.162	168	101	168			
	d) 1979-p	10.890	5.433	145	87	5.225	-	90	-	1.530	3.605	2.500	201	131	773			
	Indexi:																	
	c:a	189	354	151	150	150							112	111	221	187	70	
Del.skupnost	c:b	100	100	100	100	100							100	100	100	100	100	
	c:c	166	227	181	181	129							112	139	120	130	460	
	a) 1977-r	4.651	419			4.232							470	3.762	3.627	135		
	b) 1978-p	6.605	594			6.011							910	5.101	4.800	302		
	c) 1978-r	6.605	594			6.011							910	5.101	4.800	302		
	d) 1979-p	6.964	518			6.448							900	5.548	5.388	160		
SKUPAJ DO ANGROPR MET	Indexi:																	
	c:a	142	142			142							194	136	132	224		
	c:b	100	100			100							100	100	100	100		
	c:c	105	87			107							99	109	112	53		
	a) 1977-r	331.879	296.910	877	377	33.715		38	2.685		4.921	26.071	23.277	619	273	1.902		
	b) 1978-p	486.163	428.406	2.111	1.002	54.644			3.131		15.239	36.274	30.559	2.059	1.163	2.493		
DO E HOTELI	c) 1978-r	486.163	428.406	2.111	1.002	54.644			3.131		15.239	36.274	30.559	2.059	1.163	2.493		
	d) 1979-p	610.386	543.544	2.410	1.155	63.279			3.541		17.189	42.549	34.345	2.134	1.318	4.752		
	Indexi:																	
	c:a	147	144	241	266	162				117		310	139	131	333	426	131	
	c:b	100	100	100	100	100				100		100	100	100	100	100	100	
	c:c	126	127	114	115	116				113		112	117	113	113	113	113	
TOZD Hotel Slovenija	a) 1977-r	47.567	20.738	3.002	890	22.937			921		2.842	19.174	14.446	95	2.567	658	1.408	
	b) 1978-p	55.500	23.896	3.600	1.195	26.809			820		3.209	22.780	16.800	150	2.430	790	2.610	
	c) 1978-r	58.547	25.637	3.287	1.920	27.703			343		3.652	22.821	17.114	58	2.707	693	2.249	
	d) 1979-p	68.000	29.300	3.800	2.400	32.500			800		4.600	27.100	19.753	67	3.250	810	3.220	
	Indexi:																	
	c:a	123	124	109	216	121				96		129	119	118	61	105		

TOZD oz. DO	Obdobje	Celotni prihodek	Porabljena sredstva				Dohodek	Razdelitev dohodka						Čisti dohodek	Razporeditev čistega dohodka					
			Mater.str.	Anot. po predp. stopnji	Invest. vzdružev.	Za kritje izg. Bern.		Odst. skup. dohodek	Obresti nad predp. stopnjo	Amortiz.	Davki in dr. obvez.	Za aseb. dohodke (brutto)	Za razne prisp.	Za skl. skupne porabe	V rezervni sklad	% poslovnih sklad				
			in drugo	predp. stopnji	vzdružev.	izg. Bern.		Družim po spor.	dr. obvez.	iz dohod.	(brutto)	prisp.	skupne porabe	reverzni sklad	% poslovnih sklad					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18			
ERC	a) 1977-r b) 1978-p c) 1978-r d) 1979-p Indexi: c:a c:b d:c	17.810 33.000 36.222 45.000 110 124 121	8.510 17.821 18.705 22.635 105 122 121	1.692 3.360 2.741 3.355 82 125 129	11.819 14.776 19.010 7.608 125 129	56 440 260 710 59 273	1.264 1.633 1.833 3.211 112 175	6.288 9.746 12.683 15.089 100 105	4.054 7.740 8.146 10.000 119 147	1.252 1.005 1.484 2.100 243 130	152 284 370 480 323 130	830 567 2.683 2.309 323 86								
Delovna skupnost SOZD	a) 1977-r b) 1978-p c) 1978-r d) 1979-p Indexi: c:a c:b d:c	63.634 14.395 14.731 19.170 102 130 109	31.907 3.828 3.797 4.154 99 109	1.819 10.567 10.934 15.016 103 137	29.908 103 103 137	1.878 44 35 80	1.876 560 1.028 86 103 135	26.154 10.330 13.853 427.937 80 174	23.387 7.302 12.721 .404.577 80 41	2.767 3.028 1.232 103 371 41	816 1.232 1.232 130 371 41	134.481 134.117 169.365 234.159 126 110								
SKUPAJ SOZD	a) 1977-r b) 1978-p c) 1978-r d) 1979-p Indexi: c:a c:b d:c	11.247.896 13.044.737 13.087.723 15.548.219 116 100 119	9748.028 11334.537 11267.593 13281.942 116 99 118	106.518 128.131 125.951 156.717 118 140 124	29.224 35.407 41.055 46.324 121 125 113	1.364.126 1.546.662 1.653.124 2.053.236 121 125 114	1.271 1.210 1.724 3.770 136 143 219	100.945 125.338 131.594 156.747 101 105 109	54.366 56.749 55.050 60.082 126 126 147	959.240 285.511 291.527 427.937 118 186 121	717.163 814.583 846.193 1013.846 148 89 120	2.099 2.303 3.906 4.034 120 103 106	19.455 91.484 127.537 135.504 126 110 98	134.481 14.357 17.330 234.159 126 110 138						
Interna banka	a) 1977-r b) 1978-p c) 1978-r d) 1979-p Indexi: c:a c:b d:c	62.100 80.066 105.203 131 131	53.815 69.956 92.065 130 132	350 318 345 91	7.935 9.792 12.793 123					361 344 733	7.574 9.448 12.060	5.500 5.416 6.300	872 873 870	1.961 1.198 4.890	1.202 1.198 408					

Osnovni ekonomski kazalci poslovanja v primerjavi z dejavnostmi v SRS

Dejavnost - TOZD	Obdobje	Na delavca v din						Johodek	Akumulacija						Akumulacija					
		Dohodek letno	Čisti dohodek letno	Brutto OD in skupna poraba mes.	Čisti OD mesečno	% na upor. sredstva	% v dohodku		% v dohodku	% v čistem dohodku	% na upor. sredstva	% v dohodku	% v čistem dohodku	% na upor. sredstva	% v dohodku	% v čistem dohodku	% na upor. sredstva			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18			
PROIZVODNJA KRUHA IN PECIVA (013021)	a. 1976 b. 1977 c. I.-IX.78. Indeks: b:a c:b	90.067 123.306 149.311 137 121	77.794 103.302 117.088 113 112	6.029 7.707 8.597 128 105	3.643 4.359 5.142 146 113	55 62 65 93 113	5,6 8,2 9,8 11,8 120	6,5 9,8 6,1 11,8 120	3,1 5,1 6,1 6,1 165											
Povprečje dejavnosti v SRS																				
Emona: TOZD Pekarna Center	a. 1976 b. 1977 c. 1978 d. 1979/pl. Indeks: b:a c:b d:c	64.485 110.293 134.508 166.216 171 122 124	58.837 93.115 113.345 139.010 7.297 8.692 5.668	4.600 7.297 8.692 10.305 4.460 107 97	2.976 4.460 5.668 6.173 50 67 65	65 50 67 107 50 92 89	5,0 5,0 6,7 9,2 11,0 9,9 6,5	5,5 6,0 7,9 11,0 9,9 120 120	4,5 4,0 6,5 9,9 5,5 165 152											
PREDELAVA MESA (013042)	a. 1976 b. 1977 c. I.-IX.78. Indeks: b:a c:b	87.688 90.246 130.367 103 145	76.208 80.783 97.765 106 121	5.990 6.520 7.767 109 119	3.653 3.926 4.256 108 108	30 26 31 59 57	4,6 3,0 3,7 4,9 50	5,3 3,0 4,9 1,1 50	1,4 0,7 1,1 40 163											
Povprečje dejavnosti v SRS																				
Emona: DO Mesna Industrija Zalog	a. 1976 b. 1977 c. 1978 d. 1979/pl. Indeks: b:a c:b d:c	117.631 131.920 172.253 192.414 111 131 136 112	76.280 84.685 89.956 103.329 111 115 136 113	5.731 6.581 8.596 10.111 3.503 34.800 3.596 111	3.503 4.008 5.194 5.790 27 29 34 38	27 29 34 35 6,4 2,1 3,2 0,6	6,4 6,0 5,3 5,8 9,8 1,5 0,6 1,5	9,8 6,0 5,3 5,7 1,5 0,6 0,2 0,2	1,5 1,5 0,3 1,3 1,5 1,5 0,5 0,5											
PROIZVODNJA KRMIL (013200)	a. 1976 b. 1977 c. I.-IX.78. Indeks: b:a c:b	233.857 340.444 268.656 146 79	146.148 225.857 8.693 4.762 9.991 17.330 8.991 5.622 17.446 11.111 10.111 11.093 6.435 11.093 11.093 11.093	7.401 23 17 14 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 																

Gospodarjenje v TOZD hoteli Bernardin

Dejavnost - TOZD	Obdobje	Na delavo v din						Akumulacija	
		Dohodek letno	Čisti dohodek letno	Bruto OD in skupno porabo mes.	Cisti OD mesečno	Dohodek na upor. sredstva %	% v dohodku		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
TRGOVINA NA DEBELO Z MEŠANIM BIAGOM (070250)	a. 1976	117.767	90.743	6.698	3.880	36	8,8	11,4	3,1
Povprečje dejavnosti v SRS	b. 1977	142.233	108.984	7.884	4.511	32	10,1	13,2	3,3
	c. I.-IX.78.	206.685	142.173	9.660	5.765	29	12,7	18,5	3,8
	Indeks b:a	121	120	118	116	89	115	117	106
	c:b	145	130	122	128	90	126	140	114
TOZD Trgovina na veliko Emona - Posavje	a. 1976	157.875	77.150	5.740	3.664	25	5,2	10,7	1,3
	b. 1977	220.372	125.977	7.742	4.325	28	15,0	26,3	4,2
	c. 1978	248.285	147.142	9.525	5.655	28	13,2	22,3	3,7
	d. 1979/pl.	307.928	184.428	11.337	6.370	32	15,7	26,2	5,1
	Indeks b:a	140	163	135	118	116	288	246	-
	c:b	113	117	123	131	100	88	85	88
	d:c	124	125	119	113	114	119	117	138
ZUNJANA TRGOVINA Z ŽIVIU (070310)	a. 1976	248.500	167.755	8.617	4.658	22	25,9	38,3	5,7
Povprečje dejavnosti v SRS	b. 1977	269.766	125.054	10.021	5.421	21	20,3	31,2	4,3
	c. I.-IX.78.	320.902	180.383	11.346	6.697	21	13,8	24,6	2,9
	Indeks b:a	109	104	116	116	96	78	81	75
	c:b	119	103	113	124	100	68	79	66
Emona: DO Emona Commerce	a. 1976	230.735	137.922	8.373	4.762	26	16,2	27,1	4,5
	b. 1977	271.257	158.724	10.214	5.283	25	13,5	22,8	3,3
	c. 1978	281.217	165.112	11.266	6.158	18	10,6	18,1	1,9
	d. 1979/pl.	391.231	180.729	12.075	6.820	28	9,1	19,8	2,5
	Indeks b:a	118	115	122	111	96	83	84	73
	c:b	104	104	110	116	72	78	79	57
	d:c	139	109	107	111	155	86	109	131
SEZONSKI HOTEL IN MOTEL (080111)	a. 1976	87.401	70.217	5.501	3.485	13	4,8	6,0	0,6
	b. 1977	104.210	84.734	6.746	4.102	14	3,5	4,3	0,5
	c. I.-IX.78.	126.340	105.914	7.844	4.329	15	9,2	11,1	1,3
	Indeks b:a	119	121	123	118	108	73	72	83
	c:b	123	125	116	106	107	263	258	255
Emona: TOZD Hotel Riviera	a. 1976	88.194	63.143	5.232	3.275	11	0,4	0,6	0,04
	b. 1977	107.788	76.476	5.797	3.575	12	6,4	9,0	0,7
	c. 1978	155.113	115.510	8.886	4.938	13	4,4	6,0	0,5
	d. 1979/pl.	172.435	131.024	9.084	5.351	14	12,7	16,8	1,8
	Indeks b:a	122	121	111	109	109	-	-	-
	c:b	144	151	153	138	108	69	67	71
	d:c	111	113	102	108	108	289	280	360
TOZD Hotel Bernardin	a. 1976	48.675	-	5.454	3.886	3	-	-	-
	b. 1977	75.456	-	6.239	3.761	5	-	-	-
	c. 1978	147.399	-	7.873	5.041	6	-	-	-
	d. 1979/pl.	161.474	-	8.741	5.575	7	-	-	-
	Indeks b:a	115	-	114	97	167	-	-	-
	c:b	106	-	126	126	129	-	-	-
DRUGI HOTEL IN MOTEL (080112)	a. 1976	83.164	74.411	5.690	3.461	19	7,1	7,9	1,4
Povprečje dejavnosti v SRS	b. 1977	106.532	90.940	7.296	4.032	21	7,3	8,6	1,6
	c. I.-IX.78.	140.660	115.649	8.487	4.910	28	9,8	11,9	2,9
	Indeks b:a	128	-	122	128	117	111	109	114
	c:b	132	-	116	122	113	134	138	181
Emona: TOZD Hotel Slon	a. 1976	99.337	81.050	6.041	3.571	29	5,7	10,2	2,4
	b. 1977	118.845	99.347	7.386	4.125	31	9,0	10,8	2,8
	c. 1978	141.341	116.433	8.427	4.956	28	10,6	12,8	3,0
	d. 1979/pl.	169.270	141.145	9.983	5.837	31	12,4	14,8	3,8
	Indeks b:a	119	123	122	116	107	158	106	117
	c:b	119	117	114	120	90	118	118	107
	d:c	120	121	118	118	111	117	116	127
TOZD Grand hotel Union	a. 1976	138.605	113.265	6.639	4.018	29	24,2	29,7	3,1
	b. 1977	160.353	130.177	7.638	4.694	32	24,0	29,6	3,5
	c. 1978	181.963	154.832	9.318	5.545	21	23,6	27,7	4,8
	d. 1979/pl.	214.285	185.585	10.695	6.643	19	26,7	30,8	4,9
	Indeks b:a	116	115	115	117	110	99	100	113
	c:b	113	119	122	118	118	98	94	137
	d:c	118	120	115	120	90	113	111	102
TOZD Hotel Slavija Maribor	a. 1976	91.790	75.981	5.630	3.347	27	8,7	10,5	2,3
	b. 1977	131.276	102.305	7.459	4.082	39	14,7	12,5	3,8
	c. 1978	190.907	152.546	8.702	5.192	37	24,7	30,9	9,0
	d. 1979/pl.	213.657	170.138	9.560	5.807	39	25,5	53,4	10,0
	Indeks b:a	143	138	132	122	144	169	119	165
	c:b	145	149	117	127	95	168	247	237
	d:c	112	111	110	112	105	103	173	111
TOZD Hotel Evropa Celje	a. 1976	88.154	79.058	5.993	3.457	68	7,0	7,8	4,8
	b. 1977	113.596	99.347	8.010	4.192	57	9,9	9,1	4,4
	c. 1978	137.682	111.609	9.014	5.121	48	2,5	3,0	1,1
	d. 1979/pl.	135.121	102.878	8.573	5.462	44	-	-	-
	Indeks b:a	129	122	133	121	84	141	117	92
	c:b	121	115	112	122	84	252	329	250
	d:c	98	92	95	107	92	-	-	-
DRUGE NASTANITVENE DEJAVNOSTI (080119)	a. 1976	82.736	71.587	5.982	3.650	55	8,7	10,0	4,7
Povprečje dejavnosti v SRS	b. 1977	93.655	73.833	7.089	4.226	26	10,8	13,7	2,8
	c. I.-IX.78.	135.983	116.129	8.600	5.029	25	14,1	16,5	3,6</td

Koruza na zatožni klopi

Ko danes povsod razpravljamo o situaciji okrog koruze, moramo nekaj reči tudi o vzrokih, ki so nas pripeljali v takšno stanje. Na žalost so tukaj objektivni in v večini slučajev subjektivni momenti. Ko pogledamo površine, ki so bile posejane s korizo, vidimo blag padec, ker se je posejalo manj kot leta prej. N. pr. 1976 leta je bilo zasejanih 2.363.000 ha, v letu 1977 pa le 2.136.000 ha. Po istih statističnih virih je bilo leta 1976 obrano 9.100.000 ton, kot leta 1977 pa 9.900.000 ton koruze. Podatki za lanski pridelek koruze govorijo, da je pridelalo le 7,5 milijona ton.

Ne želim govoriti o gibanju koruze pred 1976 letom, ker je do tedaj z boljo koordinacijo vseh zainteresiranih subjektov bilo tržišče pričilno stabilno. Mislim, da so statistični podatki za rod koruze leta 1977 napravili medvedovo uslugo živinoreji. Takrat smo na veliko govorili rekordnem pridelku bližu 10 mil. ton. Jasno je, da so takšni podatki vplivali, odnosno so se odražali na aktivnost živinorejca pri oskrbi te surovine. To velja tudi za upravne organe, ki spremljajo promet koruze v zrnu, kajti tovarne krmil skupaj z živinorejci (potrošniki) in vsi ostali niso s pogodbami pokrili svojih potreb v prepričanju, da zaradi rekordnega pridelka mora priti do še večjega znižanja cene koruze. Zaradi take psihoze na tržišču je prišlo do nadaljnega dviga cene koruze v kolici 200.000 ton, je bil iz zamuda do tudi realiziran.

Posledice tega izvoza so se začele pojavljati že v februarju 1978 leta, ko pride do naglega preobrata na tržišču. Živinorejci – potrošniki koruze, ki se niso oskrbeli ob pravem času z zadostnimi količinami (vendar le v svojih silosih), pridejo v situacijo, da se masovno pojavi na tržišču z velikimi zahtevami za nakup. Z oz. na dejstvo, da tudi Zvezna direkcija za rezerve živil ni razpolagalila z nikakršno materialno rezervo koruze, ker se tudi sama v času 1977 ni oskrbelila z njo, čeprav bi po poslanstvu, ki ga je imela, lahko učinkovito interveni-

Moj vsakdanji delovnik:

Dolg 8 do 10 ur

Zaposlen sem v restavraciji Grand hotela Union v Ljubljani, in sicer kot plačilni natakar, obenem sem tudi pomočnik in namestnik šefa strežbe. Stanujem v Šiški, zato sem vezan na mestni avtobus ali lastni avto. Imam deljen delovni čas. Ker je okrog našega hotela težko dobiti parkirni prostor, pustim svoj avto doma in se vozim s trolejbusom, ki je avtobus.

Na delo pridev ob 11. uri in delam do 15. ure, običajno pa je ob 16. ure dosti gostov in podaljšam do 17. ure. mnogokrat tudi do 17. ure. Ob 19. uri sem spet na delovnem mestu ali na rajonu, kot pravimo natakarji, in delam do 23. ure, doštikrat pa tudi podaljšam preko polnoči.

Poslovna kosila, banketi, razni sprejemni in premalo osebja – in moj delovni dan traja največkrat po 8-10 ur. In če se bisket zavleče do 1. ure ponoči, potem pa v Šiško ali pa Taxi, seveda na lastne stroške. Kljub težavnemu delu, deljenem delavnemu času, saj družina zaradi moje skoro stalne odstop-

sti nima nič od mene, združujem svoje delo v hotelu Union že skoro 32 let nepretrgoma, natančneje od 4. decembra 1947.

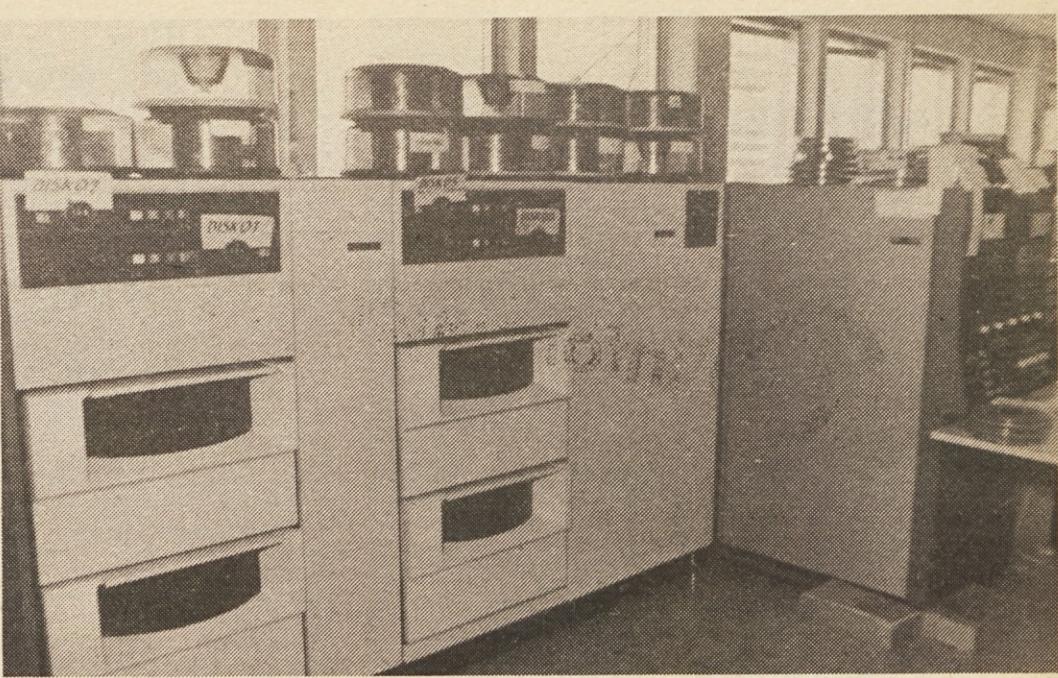
Kakšno je moje delo? Sprejemam goste, svetujem jim oziroma jim pomagam pri izbiroj jedi in pičač, skrbim za postrežbo na rajonu, naplačujem storitve ter lovim javence, ki se skrivajo po garderobah in kade cigarete. V času odstopnosti poslovodje restavracije oziroma šef strežbe, opravljam poleg ostalega tudi njegove posle te je sprejem banketov, organizacija dela, kontrola nad delom, razpored dela itd.

Kaj vse se zgodi v tako veliki hiši kot je hotel Union v enem delovnem dnevu. Včasih mnogo zanimivega, včasih nič, naj navedem primer.

Pridem ob 11. uri v službo in restavracija je kmalu neobičajno polna gostov. Če pride naenkrat preveč ljudi in pride do zadreg pri izdaji jedi iz kuhinje in pri strežbi,

pravimo natakarji da »plavamo«. In prav to plavanje sta izkoristila dva fina tovarša ali »gospoda« lepo oblečena, dobra gurmama in uglajenim manir. Odsla sta, brez da bi plačala račun, čeprav sem bil stalno v restavraciji me nista poklicala, temveč sta jo popihala, ko sem šel v kuhinjo ali točilnico. Njihov račun sem poravnal iz svojega žepa. Vsa jesa in kletev ni seveda nič pomagala in to mi je seveda pokvarilo dobro voljo in razpoloženje pri delu in doma. Jezila me je nesramnost pobegnih gostov. Delo sem končal ob 16. uri.

Ob 19. uri sem prišel zopet v službo in ta večer ni bilo plavanja, temveč lepo normalno tekoče delo. Nekaj domačih, nekaj hotelskih gostov ter ekipa nekih športnikov. Naenkrat mi pride na rajon družba petih Turkov, ki pa niso znali govoriti drugače kot samo turški jezik. Ker se pri nas turškega jezika v šoli nismo učili, je nastala zadrega, kako se zmeniti je verčerje. Poskušil sem z nemščino, misleč da so bili na delu v Nemčiji, vendar ni šlo niti z nemščino, ne italijansčino in ne angleščino. O Turkih vem, da so muslimani in da ne jedo svinjine. Vseh pet naenkrat je po turško govorilo in krililo z rokami, jaz seveda nisem razumel nicesar. Nato sem vzel list papirja in nanj narusal lepo kokoš in mlado tele. Začeli so poslaski in ker je bilo narisan tele verjetno bolj podobno psu, so se odločili za na olju pečenega piščanca s prilogami in solato. Zra-

»Zajéji hlev s štirimi zajéniki« rečemo po domače enotam magnetnih diskov. Z njimi je lahko v obdelavo hkrati vključenih do 400 milijonov črk ali dvakrat toliko števil. Tudi to zmogljivost bomo v marcu povečali še za 2 »zajénika«

ven narisanega piščanca in teleta sem jim po slovensko, hrvaško in nemško napisal, kako se imenuje, da še drugje ne bodo imeli težav. Ta zabavni dogodek je bil povod, da sem pozabil na pobegle goste, ob 23. uri sem zaključil blagajno, oddali smo denar in odšli na svoje domove.

Naslednji dan je imela moja žena svoj praznični in po dobrini večerji sem jo odpeljal v znan ljubljanski kralj, da se malo poveseliva in zaplesava. Dobiva svojo mizo in načriva pijačo. Naenkrat zagledam nekaj miz naprej v družbi dveh lepotic – ugancite koga – tista dva gosta, ki sta mi včeraj usla brez plačila. Kolegu natakarju sem po-

jasnil zadevo. On je nato napravil račun konzumacij, ki so jih imeli pri njem, jaz pa sem pod njegov račun napisal še svojega. Ko so zahvalili račun, je nastalo razburjanje, čas, da je vsota mnogo prevelika. Kolega jsem je napravil specifikacijo njegovih storitev, ko pa je prišel do moje vstre, jaz je dejal, da je to račun za neplačano kosilo v restavraciji Union.

Kaj sta si mislila pri tem oba tovariša, ne vem, verjetno o tem kakšne kompjuterje in računalnike imajo v Ljubljani, ko kosiš in pobegnes v eni restavraciji, drugi večer pa plačas čista v drugem lokal. Plačali so račun, jaz pa sem ju od daleč samo pozdravil, da bo

DEMŠAR STANE

telefon, hallo ...

Zaposlena sem pri Emoni DO Ilirska Bistrica, in sicer kot telefonista. Delo telefonista se v marsičem razlikuje od ostalih poklicev. Polno je najrazličnejših doživetij in presenečenj, ki te včasih pripeljejo na delo, da ga počasi vzljubiš, da z njim preživljaš vse dobro in slab.

Na svojem delovnem mestu skušam biti dosledna, vendar sem kljub temu včasih žrtev kakšnega ne ravno »duhoviteža«, ki bi mu prenekateli na delu, da ga počasi vzljubiš, da z njim preživljaš vse dobro in slab.

Nasprotino pa so nekateri zelo vlijudni in strpni. Tako mi npr. tovaris od predpostavljenih vedno

naroča za telefonske zveze, ki jih je težje dobiti: »Skušaj mi dobiti to in številko.«

Za spremembo doživim na svojem delovnem mestu tudi kaj bolj duhovitega, npr.: »Zavonil je telefon; Ilirija prosim? Ali daste prosim interno številko?« Ta takoj, (ker mi je na številčnici spodelito, sem še enkrat izpostavila veto s stranko). Halo, (takrat stranka veselo). O, srce ...

Samo trenutek še prosim, je centrala. (Potem komaj slišno.) O, ti boga a a. No, potem sem mu dala zvezko in takrat mi ni spodelito.

Ni dolgo tega, ko je nekdo telefoniral: »Joj, Ilirija, že tri dni vas kličem, nekaj je skrtnilo in že je bila zveza prekinjena.«

Ob takih primerih mi ni vseeno. Če je ta tovaris še dobil zvezko, ne vem, ker se ni utegnil predstaviti.

Se bi lahko pisala, vendar ste želi, naj bo zapis kratek. Na koncu bi napisala še to, da se včasih tudi kdaj po krivici znesi name, takrat mi je hudo, vendar me tolaži misel, na nekoga se je pac treba, pa čeprav je to najnižji v podjetju, čeprav je to le samo telefonist.

Tako mi poteka moj vsakdanji delovnik. Dan je podoben dnevu, krovijo pa mi ga v glavnem naši naročniki v podjetju in stranke, ki kličajo od zunaj.

TONČKA ŠTEFANIČ

Prav in potrebno je, da smo vsi seznanjeni z načinom nezgodnega zavarovanja, s katerim nas delovna organizacija zavaruje pri zavarovalnici. Glede na to, da so se k Emoni priključile nove DO, ki so imela na razne načine urejeno zavarovanje nezgode ali pa tega sploh niso imele, nastopa pri tem zavarovanju dokajnja pestrost načinov ureditve med posameznimi DO oz. TOZD. Zaradi tega, podajamo najprej pregled zavarovanja nezgode, ki je bil pri Emoni vpeljal že pred leti in pa način zavarovanja, kakšnega ima večina DO oz. TOZD sedaj.

Pri Emoni imamo vpeljane naslednje načine nezgodnega zavarovanja:

- Kolektivno-nezgodno zavarovanje vseh zaposlenih,
- Nezgodno zavarovanje oseb na službenih potovanjih,
- Nezgodno zavarovanje voznikov motornih vozil in sopotnikov.

Pri nekaterih DO so še dodatno zavarovani za nezgodno preostrešci gotovine, katerih je le manjše število, to pa zato, ker je imelo kolektivno-nezgodno zavarovanje zelo nizko višino jamstva.

Pred letom 1978 so bile DO oz. TOZD zavarovane za nezgodno skupno zavarovalno polico, kjer je bilo obstoječe zavarovanje preračunano na enotni nevarnostni razred, se pravi, da je bila odškodnina za vse kategorije zaposlenih enaka, ne pa različna po nevarnostnih redredih. Pri tem znaša mesečna premija 3,00 din na osebo, za kar jamči zavarovalnica v primeru trajnih poškodb z zneskom odškodnine 10.928 din za slučaj nezgodne smrti in z zneskom do 21.856 din v slučaju invalidnosti.

Glede na porast cen in življenskih stroškov je postalno navedeno zavarovanje, sklenjeno že pred leti, očitno zelo nizko. Zato smo v prvih mesecih leta 1978 preuredili kolektivno-nezgodna zavarovanja za vse DO oz. TOZD, ki so se izrekle za zvišanje zavarovalnega jamstva. Po samoupravnem sporazumu o skupnih osnovah in merilih za razprejane nezgodne zavarovanj.

Zavarovalna premija kolektivno-nezgodnih zavarovanj se plačuje iz sredstev skladu skupne porabe. Na ta način imajo sedaj posamezne DO oz. TOZD zavarovalne police z različno višino premije oz. zavarovalnega jamstva. Navajamo pregled zavarovalnih premij za kolektivno-nezgodna zavarovanja in višino jamstva za posamezne DO oz. TOZD:

Iz tabelarnega pregleda je razvidno, da so pri večini TOZD sklenjena kolektivno-nezgodna zavarovanja na enotni razred. Enotni nevarnostni razred je za posamezne TOZD odvisen od strukture zaposlenih. Tako spadajo npr. administrativne službe v I. nevarnostni razred (najugodnejši), kmetijstvo, zivilska industrija, ribištvo, trgovina v II. razred, transportna dejavnost

pa v III. nevarnostni razred. Klasifikacija na 5 razredov kjer se obstaja, je pa starejša oblika delitve nevarnostnih razredov. Nadalje se vidi iz tabele, da ima velika večina TOZD zavarovane le trajne posledice, se pravi nezgodno smrt in invalidnost, ker je v tem primeru odškodnina relativno precej višja kot pa v kombinaciji z dodatno vključeno dnevno odškodnino. Naravna smrt je z mesečnim doplačilom k premiji v znesku 2,40 din vključena v zavarovanje le pri štirih TOZD. Trije TOZD plačujejo zavarovalno premijo kombinirano t. j. del premije plača podjetje, drugi del pa delavci sami. Na ta način si povečajo zavarovalno jamstvo dokaj ugodno, ker temelji to zavarovanje na kolektivni osnovi, in je zato relativno cenejše. Iz navedenih načinov nezgodnih zavarovanj, je razvidna možnost zelo različnih kombinacij.

Pri kolektivno-nezgodnem zavarovanju je potrebno poudariti, da velja to zavarovanje kjerkoli, se pravi ne le v službi, ampak tudi doma, oziroma praviloma povsod na področju Evrope.

VARNOST NA SLUŽBENI POTI

Posebej pa imamo sklenjeno tudi zavarovanje oseb na službenih potovanjih. S tem zavarovanjem so zavarovane osebe, ki potujejo službeno na podlagi izdanih potnih nalogov. Pri tem ni važno s kakšnim oz. katerim prevoznim sredstvom potujejo. Pojasnjujemo, da službene poti na krajsih relacijah ne moremo smatrati za službeno potovanje za katero mora biti praviloma pred potovanjem izdan potni nalog. To zavarovanje je sklenjeno po enotnem nevarnostnem razredu za katero se plačuje premija 20,00 din mesečno po osebi neglede na število službenih potovanj in sicer na podlagi pojmenskega seznama potajočih. V primeru nezgodne isplača zavarovalnica iz naslova tega zavarovanja odškodnino v znesku 92.800,00 din za nezgodno smrt in do 185.600,00 din za invalidnost. Polni znesek odškodnine je isplačan pri 100% invalidnosti, sicer sorazmerno manjši. S to vrsto nezgodnega zavarovanja so zavarovana razen DO Jevstine, TOZD Maloprodaje, Hotela Slavije, Hotel Uniona, Hotela Riviere in TOZD v se-

stavi DO Posavje, vse ostale DO oz. TOZD. Nobenega navedenih nezgodnih zavarovanj, torej niti kolektivno-nezgodnega, niti zavarovanja oseb na službenih potovanjih pa nimajo sklenjene DO Emona-Merkur Ptuj, TOZD Pekarna Center, TOZD v sestavi DO Dolenje in Igralnica Casino.

Vozniki službenih motornih vozil in njihovi spremjevalci so zavarovani za primer nezgode s trajnimi posledicami tudi s policami teh vozil (kasko). Z zavarovalnimi vostenimi 60.000,00 din za primer nezgodne smrti in do 120.000,00 din za primer invalidnosti so s tovrstnim zavarovanjem za nezgodno zavarovanje TOZD v sestavi DO Agromona, DO Emone-Merkurja, DO Blagovnega centra in DO Emone-Commerce, nadalje pri Interni banki in Inžiniringu. Ostale DO oz. TOZD imajo nekoliko nižja tovrstna jamstva, tako ima npr.

DO Emone Jevstina jamstvo 20.000,00 din za smrt in 40.000,00 za invalidnost, TOZD Pekarna Cent. jamstvo 30.000,00 din za smrt in 60.000,00 za invalid., TOZD H. Slavija jamstvo 30.000,00 din za smrt in 60.000,00 za invalid., DO E. Merkur Ptuj jamstvo 40.000,00 din za smrt in 80.000,00 za invalid. Iz navedenih pregledov je razviden trenutno obstoječi način zavarovanja nezgodne pri Emone, ki služi lahko za orientacijo in izhodišče pri zavzemjanju eventualnih enotnejših načinov nezgodnih zavarovanj, kar pa zavisi seveda od odločitev posameznih DO oz. TOZD.

MIRAN PETERLIN

Tabela:

DO, TOZD	Mesečna premija	Nevarn. razred	Zavarovalno jamstvo		
			smrt nezgodna	invalidnost	dnevna odškodnina
Ribarstvo-ex.	30,00	enotni	114.285,00	228.570,00	-
Poljed.-Goved.	10,00	enotni	38.095,00	76.190,00	-
Prašičereja	10,00	enotni	38.095,00	76.190,00	-
Trg. hiša Max.	10,00	enotni	38.095,00	76.190,00	-
Supermark. Lj.	10,00	enotni	38.095,00	76.190,00	-
Supermark. Os.	10,00	enotni	38.095,00	76.190,00	-
ERC	10,00	enotni	57.140,00	114.280,00	-
DS SOZD	10,00	enotni	57.140,00	114.280,00	-
Inter. banka	5,00	enotni	28.570,00	57.140,00	-
Blag. center	3,00	enotni			

Jakob Gruden

Jakob Gruden

To je mož oziroma fant po srcu, ki je maja 1948. leta, ali natanko tistega dne, ko je prisel v vojsko, poprijel za delo na klavnici, potem je sekal, tehtal in odmerjal najboljše kose mesa in kosti za juhico pri Slamiču, zatem je prišla na vrsto predelava mesa v konzerve na Viču - in Zalog - že med gradnjo, me prekinja med vpravljaj.

Mesarski mojster Jakob je doma iz ljubljanskega Trnovega, ki ga sam popularno imenuje »solitendorf« oziroma solatna vas, na kar je posebej ponosen, saj še danes nadvise rad (pod ženinom nadzorstvom) goji solato in še kaj, da

E-INFORMATOR

Alojz Ilnikar

ALOJZ ILNIKAR, mesarski mojster in poslovodja mesnice na Miklošičevi cesti v Ljubljani je od svojih 68 let tri desetletja preživel v Emoni.

Leta 1928 se je iz »dobrniške fare« pri Trebnjem na Dolenjskem podal kot mlad fant, šestnajst let je imel, v Ljubljano s trebuhom za kruhom. Pri mesaru Javorniku je dobil delo in se izučil mesarske obrti. Javornik je bil prav tako znan mesar, kot Slamič ali Jesih. Pet mesnic je imel in izdelovali so vso »zelharijo« in sveže izdelke, klobase, hrenovke, salame, safalade ter podobne mesne dobrote. Po končani učni dobi je delal pri »firmi« kot pomočnik se 18 let, nato pa se je osamosvojil in imel dve leti lastno mesnico na Rimski cesti.

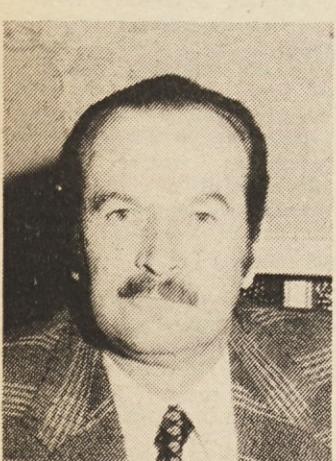
Po raznih reorganizacijah in združitvah, ki so sledile, je Franc takoj prišel v Mesno industrijo v Zalogu, oziroma je bil vseskozi poslovodja v mesnicah na Rimski cesti, Zaloški, ulici Jana Husa, sedaj pa je že peto leto poslovodja mesnice na Miklošičevi cesti. V najbolj slabem spominu mu je ostala huda zima 1929. leta, ko se je po prihodu v Ljubljano komaj postavljal na noge, bil še slabo oblečen in obut, živo srebro pa se je spustilo tudi do 30 stopinj pod ničlo.

Mojstrski izpit je napravil 1937. leta. Pravi, da sedaj pravih me-

sarjev skoraj ni. Le tisti so, ki se izuče na deželi v manjših mesnicah. V glavnem se le priučijo in nato, če se le da, zbeže v druge stroke.

Drugače je Franc še čil in zdrav, le nekaj reume mu je prišlo v kosti in skele.

»Sicer se dobro počutim, le kadar se pripravlja na slabo vreme, me začne malo praskati. Letos bom »izpregel«, saj imam že dovolj let in delovne dobe,« pravi naš mesar jubilant.

Branko Bregar

BRANKO BREGAR, svetnik v delovni organizaciji Emona Commerce je že nad 30 let zvest Emoni. Lani je praznovan kar dva jubileja - trideset let dela v Emoni in svojo petdesetletnico. Najprej je delal kot šef nabave, nato v računovodstvu kot pomočnik takratnega računovodja Staneta Žilica in kasneje kot komercialni direktor.

Ko se je sredi leta 1954 pricela baviti takratna Prehrana z zunanjimi trgovinskimi posli in je v začetku leta 1955 to dejavnost tudi registriral, je postal leta 1962 pomočnik direktorja zunanjine trgovine.

»Najtežji, in morda najlepši čas so bili, ko smo takoreč iz nič pričeli razvijati našo dejavnost,

10 LET:

DO Agroemona:
Sovec Marija

TOZD Poljedel. - Goved.
Krpči Viljem
Davidovič Đuro

TOZD Prašičereja Ihan:
Cerar Anton
Goropečnik Majda
Potrbin Anton
Pirc Franc
Zalokar Franc

TOZD Tovarna močnih krmil:
Andrijančič Ilija
Ahmetovič Šerif
Frokaj Stevka
Lovše Jože

DO Mesna industrija Zalog:

Butorac Marjan
Cigut Pavla
Delči Vehid
Gale Jernej
Jelnikar Franc
Klavčič Ivan
Kočar Janez
Meh Marjan
Okorn David
Radakovč Marija
Starč Slavko
Stražar Hedvika
Šestč Ilija
Šepič Mirk
Špoljar Ivan
Vehar Jože
Vrbovšek Ludvik
Zelko Jože
Žgajnar Ignac
Žonta Franc

DO Ribarstvo:
Maltašič Majda

DO Emona Commerce
Arko Franc
Bavdek Jože
Batinič Žarko
Fajn Nada
Intihar Anton
Jeraj Milena
Marc Nada
Miladinovič Simka

Franc Gačnik

FRANC GAČNIK, šef slaščičarske delavnice v ljubljanskem hotelu Slon, že polnih 30 let skrbita, da v hotelski slaščičarni, bistroju, restavraciji, kavarni in baru nikoli ne zmanjka tort, tortic, sladičev, sladoleda in delikatesnega ajdovega kruha z makom ali z orehi, po katerega prihajajo kupci celo iz Italije in Avstrije.

Franc je pravi Trboveljčan. Domaja je iz trdne »knapovske« družine. Morda se je prav zaradi tega, da bi bil tedaj skoraj nedosegljivim sladkim dobrotam, ki jih je gledal za izložbenimi stekličim bližje, odločil in se šel učiti za slaščičarja.

»Hajd« na vlak in v belo Ljubljano, kjer je stopil v uk v tedaj znani slaščičarni »Pelicon« v Wolfovici ulici.

»Biti vajenec, danes jim pravimo učenec, nekoč ali sedaj je velika razlika. Učili in delali smo od zore do mraka. Ne samo tisto, kar sodi k poklicu, temveč vse. Sekali smo drva, nosili vodo, krmili kočki in še to in ono, bili smo pač dekllica za vse.. Ne glede na to pa smo bili veseli, da smo dobili učno mesto,« se danes spominja Franc Gačnik. Po končani vojni je opravil pri komiteju za turizem in gostinstvo poslovodski tečaj, leta 1956. izpit pa za mojstra slaščičarske obrti.

Leta 1948 se je zaposlil v hotelu Slon kot šef slaščičarske delavnice, kar je se danes. Kot strokovnjaka so ga velikorat zaposlili v Beogradu, na Brioni, Brdu in v vili Bled ali na IS v Ljubljani, da je pripravljal sladice za goste in delegacije. Meni, da je bilo najtežje takrat, ko so obnavljali hotel Slon, zato so morali delati v premajhnih delovnih prostorih, za zadnjih deset let pa se lahko samo povhali. Delal bo se pet let, nato pa pravi, da bo postal upokojenec Emonie in član kluba upokojencev.

Veliki razvoj zunanjetrgovinske dejavnosti pokaže že dva osnovna podatka: število zaposlenih se je dvignilo od 10 delavcev v letu 1955, na preko 400, celotni dohodek pa od 10.000 dinar na 2 milijardi 630 milijonov v letu 1978.

Branko Bregar, sedaj kot svetnik v delovni organizaciji Emona Commerce - direktor DO je bil od leta 1964 do lani, - s svojimi bogatimi izkušnjami in strokovnim znanjem sodeluje pri poslih in reševanju problemov v zunaji trgovini, ki si je z vestnim in solidnim delom ustvarila ugled in ime ene večjih zunanjetrgovinskih organizacij, ne samo v SR Sloveniji, temveč v vsej državi.

S tem pa je pripomogel, da se je ugled Emone ZT razširil tudi preko meja naše domovine.

Tov Bregar je na kraju želel to priliko izkoristiti, da bi se vsem sodelavcem v DO Emona Commerce in Emoni, vsem družbenopolitičnim organizacijam kakor tudi vsem poslovnim partnerjem za nesebično sodelovanje, vso pomem in razumevanje, predvsem pa tovariske odnose, ki jih je bil deležen pri opravljanju svojih dolžnosti, iskreno zahvalil.

Branko Bregar je na kraju želel to priliko izkoristiti, da bi se vsem sodelavcem v DO Emona Commerce in Emoni, vsem družbenopolitičnim organizacijam kakor tudi vsem poslovnim partnerjem za nesebično sodelovanje, vso pomem in razumevanje, predvsem pa tovariske odnose, ki jih je bil deležen pri opravljanju svojih dolžnosti, iskreno zahvalil.

Franc Gačnik

Deset, dvajset, trideset let dela

■ NAŠI JUBILANTI

Pečar Tatjana
Pertinačič Rozalija
Petkovšek Marijana
Podgrajs Marinka
Štefanovič Štefanija
Ulcar Jože
Zakrajšek Marjeta
Brajkovič Sonja

DO Emona Blagovni center:

Ban Alojz
Črne Cvetka
Dončić Časlav
Dragar Ivan
Furlan Jože
Giovani Marija
Grabeljšek Marija
Gruden Marija
Jakič Franc
Jurman Rajko
Kogovšek Stane
Markovič Cecilia
Miholjevič Ivan
Pal Stjepan
Perčič Jože
Peterski Slavko
Prišel Anton
Škraba Peter
Toplak Dragica
Vujaklija Kata
Žnidarič Ivanka

DO Emona Merkur, Ljubljana:

Gombič Magdalena
Kregar Amalija
Majdevac Alida
Maraž Valerija
Oblak Vladimira
Potepan Marjan
Renko Majda
Štefačič Helena-Antonija

TOZD Hotel Slon, Ljubljana:

Andervald Anica
Brejc Nada
Čorič Goran
Hajdinjak Jožica
Jamnik Marija
Magdič Sonja
Oven Jožica
Pogačar Marjan
Strojko Rok
Zgonc Darinka

TOZD Hotel Slavija, Mrb.:

Ruprecht Brigita
Macura Sonja

TOZD GH Union, Lj.:

Intihar Jože

TOZD Hotel Riviera, Portorož:

Kocjan Dragica

TOZD Hoteli Bernardin, Portorož:

Hajdarevič Liljana

TOZD Zdraviliške Čateške Toplice:

Brod Adam
Drugovič Anton
Hotko Milena
Kežman Stanislav
Lapuh Anton
Ošina Marija
Slak Marija
Vranetič Ana

TOZD Maloprodaja:

Babosek Marija
Fras Jožica
Fridau Jožica
Graščič Ljudmila
Ivanovič Breda
Klemenčič Olga
Komčić Danica
Leban Frančiška
Kožar Ana
Mahne Pavla
Malnar Rudolf
Mauko Ivanka
Medvešek Jožefa
Mojskerc Antonija
Mulec Marija
Neuvirt Feliks
Praznik Metka
Romšek Marija
Rugole Marija
Sevšek Jožeta
Starc Tatjana
Šest Slavica
Šuster Ivanka
Vovk Sonja
Vreča Frančiška
Čejna Zorica
Grčar Marinka

TOZD Maximarket Lj.:

Urukalo Mirko

TOZD Supermarket LJ.:

Novak Miloška
Zavrišek Angela

TOZD Supermarket Maribor:

Korc Elizabeta

TOZD Supermarket Osijek:

Corn Mira
Čorič Nada
Djurinovac Josipa
Prašnikar Jakob
Stanič Petar
Šuput Amalija
Valent Cvetko
Pavlič Josip

TOZD Pekarna Center:

Brdar Marija
Kadič Josip
Novinič Avgust
Špende Magdalena
Vesel Franc

DO Emona Ilirija:

Bubnič Bogdan
Čekada Marija
Mršnik Jožica
Petrč Drago
Skrtn Dinko
Taučer Marija
Vičič Majda

DO Emona Posavje:

Dirkovič Franc
Kastelic Pavla
Kos Danica
Pungerčar Jože
Slovenec Jožica
Švajger Antonija
Žnidarič Anton
Vogrinč Milena
Vučanjk Marija

DO Emona Merkur, Ptuj:

Pernat Karla
Ljubec Franc
Dragar Silva
Kramberger Marija
Kokolj Anica

TOZD Prašičereja, Ihan:

Gostinčar Martin
Rotar Iva

TOZD Tovarna močnih krmil:

Jukič Zuhdija

DO Mesna industrija, Zalog:

Avsenik Ivan
Gričar Alojz
Gregorič Jože

DO Emona Commerce, Lj.:

Zajec Marija

GO Blagovni center:

Ciglarčič Ivan
Gorišek Silva
Mujič Antun
Nered Drago
Spitaler Milena
Zgonc Vida

TOZD Pekarna Center:

Pirc Franc

DO EMONA Ilirija:

Zlosel Albina

TOZD Hotel Slon, Ljubljana:

Gačnik Franc

TOZD Zdravilišče Čateške toplice:

Tomše Ljudmila

TOZD Hotel Evropa, Celje:

Gornik Elza

DO Emona Globtour:

Kočevar Majda

Dobri turistični obeti

Klub lanskim težavam in reklamacijam se je sezona 1979 ponovno pozitivno odražala na našem tržišču. Pozitivne smeri premikanja turističnih tokov po čim udobnejšem letovanju se nadaljujejo tudi v letošnjem letu skoraj vseh evropskih tržiščih. Indikatorji, ki potrjujejo to konstatacijo je reagiranje publike na razne programe nacionalnih organizacij po vprašanju ponudbe in povpraševanja.

Povečana prodaja grupnih aranžmanov se občuti skoraj na vseh tržiščih in del tega se ponudba v apartmahnih in bungalovih najbolje prodaja. (Jugoslavija na žalost s tovrstnimi kapacetetami ne razpolaga v največji meri).

Na evropskem tržišču se po analizah tujih agencij in jugoslovanskih turističnih predstavnistev najboljše prodaja destinacija Grčije, zelo iskani pa so aranžmani za Italijo, Tunis, Jugoslavijo in Španijo.

Največji porast prodaje naših aranžmanov se opaža na področju Velike Britanije in to v veliko višjem procentu kot v lanskoletnem času v istem obdobju.

Prodaja naših aranžmanov pa je porastla tudi na sledenih tržiščih: ZR Nemčija, Hollandija, Francija, Švica in delno tudi Skandinavija.

Poskušali bi vsaj delno prikazati vsako tržišče za sebe glede na prodajo zakupljenih kapacetetov v odnosu na lasnko leto.

ZR Nemčija: poleg že omenjene destinacije Grčija se na nemškem tržišču prodaja najbolje Italija, Tunis in Romunija – Bulgarija. Posebno zadnji dve državi privablja goste iz ZRN z zelo popularnimi cenami (s katerimi se mi ne moremo primerjati). Iz tega je razvidno da se gost iz ZRN odloča prvo za destinacije, ki

so njemu finančno najbolj ugodne. Podatke imamo, da so bile destinacije Bolgarija – Romunija prodane 90% že v mesecu februarju.

Ocenje organizatorjev potovanj za leto 1979 je ponovno: rekordna sezona, ki jo bo spremljalo ogromno reklamacij zaradi prebukiranja hotelskih kapacetetov.

Rekordna sezona se zopet opaža in pojavlja tam, kjer so nacionalne valute glede na zahodno nemško marko devalviralne.

■ ODMEVI:

Nadomestilo za vožnjo na delo

V 90 št. E-informatorja sem prebrala v članku »Določitev nadomestil in prejemkov po samoupravnem sporazumu o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za DO ter skupno raboro«, katerega obrazložitev sta podala tov. Blaha in Fattori, med drugim tudi to, naj se priporoči vsem TOZZ in DO, da bi se stroški prevoza na delo do 200 din ne vracali, ker bi se le na tak način lahko dosegla skladnost in enotnost povračila teh stroškov v vseh TOZZ in DO.

Menim, da nisem edina, ki je bila ob branju tega predloga prizadeta. Zakaj? Vsi delavci Emone pač nimamo te sreče, da bi lahko stanovali v neposredni bližini ali vsaj v okolici, ki ga oskrbuje Viatorjev mestni promet – to je razdalja približno do 15 km in plačevanje vožnje z žeton. Nekaj nas je, ki stanujemo precej bolj stran od delovnega mesta (Radovljica, Kamnik, Litija, Višnja gora, Ivančna Gorica in še kje), ki smo glede na oddaljenost in ne prepogostne zvezne prevoznih sredstev prikrajšani že s tem, da zgubimo veliko več časa samo z vožnjo, prilagajnjem na čas odhoda prevoznega sredstva in ne nazadnje tudi z bistveno povečanimi stroški za prevoz.

Pred tem predlogom je bila določena zgornja meja 300 din, seveda prav tako z »odbitimi« sobotami oz. dela prostimi dnevi, kar je podobno sedanju predlogu. Na naše pripombe, smo od nekaterih delavcev Emone dobili sicer odgovor, da nihče ni »privezan« na Emone, kar se mi zdi, milo rečeno skrajno neresno in neodgovorno. Nisem prepričana, da je to najboljša rešitev, zato bi bila za širše pojasnilo in mnenje drugih prizadetih zelo hvaležna.

dipl. ing. Megušar Irena

stinacija Dubrovnik do 62% v avto aranžmanih. (Kar ponovno dokazuje, da so ceneji aranžmaji hitreje in boljše prodajajo.) Najboljši rezultati prodaje so doseženi na področju Dubrovnika in Splita. Na koncu sezone pričakuje ITS porast svojih potnikov za Jugoslavijo cca 12 do 15%.

Yugotours prodaja svoje aranžmane tudi bolje kot preteklo leto, posebno pa destinacijo Split-Zadar. Skupni porast avio gostov v odnosu na lansko leto v istem času znaša 33% medtem ko pri avto gostih 12%. Yugotours je tudi edini veliki agent, ki svoje aranžmane prodaja tudi preko železnice kakor tudi na bazi individualnih knjiženj.

Za srednje in male agencije še ni točnih podatkov knjiženja, ker so se s svojimi programi kasneje pojavili na tržišču in tako se samo predvideva, da je stanje prodaje zadovoljujoče že z ozirom na to, da so pri velikih agencijah posamezni aranžmani t.j. destinacije v Jugoslavijo razprodani.

Poleg navedenega pričakujemo še veliko število individualnih gostov, ki pa niso evidentirani v nobenih agencijskih podatkih. Pri analizi nemškega tržišča ne smemo pozabiti tudi na dejstvo, da Španija v letošnjem letu prvič odpira in tudi prodaja

žgance, ki so žal vedno bolj redki gost na naših mizah.

Vse vrste kruha jim počejo v novomeški in črnomaljski pekarni ljubljanskega Žita, le alpski kruh dobijo iz Žitove pekarne v Leskah pri Bledu.

Gospodinje, ki prihajajo po nakupih je treba hitro postreči, saj se jim, kar je povsem razumljivo vedno mudi, zato v vsaki izmeni strežo tri prodajalke, le ob sobotah jim priskoči na pomoč še ena prodajalka.

Naložba, če preobleko prodajalne tako imenujemo, je bila Emone Dolenjko 400 tisočakov.

Dolenjki je lahko v ponos, končala pa se je tudi dolgoletna polemika o prepotrebni, sodobni prodajalni kruha v Novem mestu.

E-INFORMATOR

gost na naših mizah.

Vse vrste kruha jim počejo v novomeški in črnomaljski pekarni ljubljanskega Žita, le alpski kruh dobijo iz Žitove pekarne v Leskah pri Bledu.

Gospodinje, ki prihajajo po nakupih je treba hitro postreči, saj se jim, kar je povsem razumljivo vedno mudi, zato v vsaki izmeni strežo tri prodajalke, le ob sobotah jim priskoči na pomoč še ena prodajalka.

Naložba, če preobleko prodajalne tako imenujemo, je bila Emone Dolenjko 400 tisočakov.

Dolenjki je lahko v ponos, končala pa se je tudi dolgoletna polemika o prepotrebni, sodobni prodajalni kruha v Novem mestu.

E-INFORMATOR

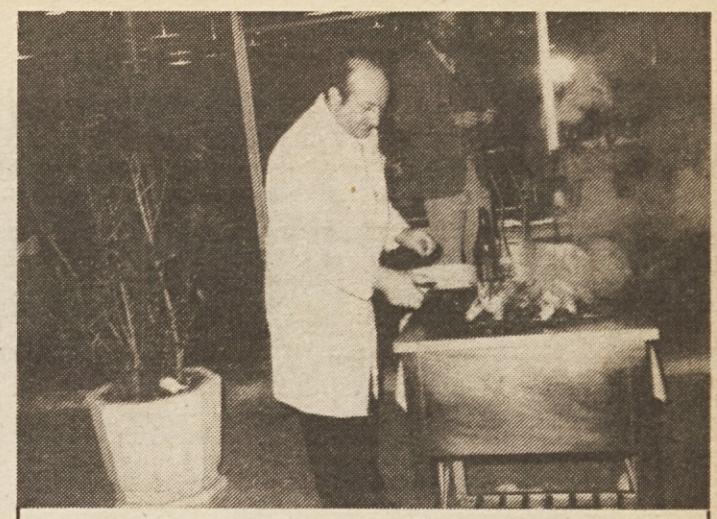
za svoje goste nudistične objekte in plaže. Čeprav je to prvo leto in Španci nastopajo z relativno malimi hotelskimi kapacetetami, se bo to vseeno odrazilo na prodaji naših nudističnih kapacetetov in to iz čisto enostavnega razloga: nudistični gost si bo hotel pogledati tudi nekaj takega kar je bilo za njega do sedaj tabu.

Velika Britanija: že na začetku smo izjavili, da je potrap prodaje naših aranžmanov največji na britanskem tržišču. Jugoslovanska ponudba na tem tržišču je dobro plasirana in število zakupljenih kapacetetov se je povečalo z 23% v odnosu na leto 1978. Najvažnejši tour operator je tu sigurno Yugotours, ki zastopa tržišče sam z več kot 43%. Določene destinacije so bile že razprodane v mesecu februarju in tako se za to agencijo že sedaj isčejo dodatne kapacetete za leto 1979.

Holandija in Francija beležijo ravno tako zmeren potrap prodaje aranžmanov v Jugoslaviji, čeprav to v veliko manjši meri po številu prispehljih gostov v Jugoslavijo.

Iz vsega tega lahko zaključimo, da je bila prezentacija Jugoslavije na inozemskem tržišču dobro predstavljena in da je povečani obseg turističnega poslovanja trud homogenega dela celotne jugoslovanske turistične industrije.

LADO PAVLI

Ribe po portoroško

Portorož, Ljubitelji rib so pred dnevi lahko prišli na svoj račun. Rade Grbelja, šef bistroja »Suzana«, ki sodi k hotelu Riviera, je štiri večere od 21. ure dalje pekel in pripravljal ciple na ta in oni način, pač po želji gostov. Letošnji lov na ciple je bil zelo uspešen, v mreže ribičev se je ujelo kar za deset vagonov teh rib.

Pred leti je bil spomladanski lov na ciple portoroški praznik, letos pa so gostom z svežimi ribami postregli le gostinci naše Riviere. Dober glas seže v deveto vas in tudi v Ljubljano.

foto: Boris S.

■ VEST IZ PORTOROŽA

Živahna »mrtva« sezona

Letošnja predsezona boljša kot lani – Vse zmogljivosti hotela Riviera prodane – Letos prvič skandinavski gostje

Portorož, 16. marca – »Letošnja predsezona je živahno »mrtva« sezona, če jo imenujemo še s starim imenom in za 35 odstotkov boljša od lanske, saj imamo dnevno v hotelu okoli 200 gostov, predvsem domačih iz Maribora in Ljubljane. Dnevni paket v dvoposteljni sobi stane od 145 do 175 dinarjev,« pravi Herman Terčon, direktor hotela Riviera v Portorožu.

Od domačih gostov je precej bivših borcev NOB, ki jih na oddih in zdravljenje pošiljata Združenje zvezne borcev ljubljanske občine Center in Bežigrad.

Napovedani pa so že tudi prvi tudi gosti iz ZR Nemčije, ki bodo prispele jutri. Letošnja turistična sezona je zelo obetavna, saj so prodane že vse postelje v »Rivieri« in »Sloveniji«.

»V glavnem imamo sklenjene aranžmane s stalnimi agencijami iz Nemčije in Avstrije, precej gostov pa pričakujemo tudi iz Anglije, Finske in Danske, ki bodo prispele s turistično agencijo Tjaereborg.

Še vedno smo konkurenčni drugim državam, saj smo letošnje cene v povprečju povečali le za 5 do 7 odstotkov,« meni Herman Terčon.

Hotel skrbno pripravlja, obnovili bodo talne obloge ter notranjo opremo v restavraciji in kuhinji. Z delom hite, da bo hotel do konca maja, ko se prične »visoka« sezona in prične gostje, nared.

Še vedno pa se krepljejo s problemi velike fluktuacije delavcev. Potrebovali bi šest kuhanjev, vendar se je oglašil le eden. Slaščičarja ne morejo dobiti, čeprav ga

vztrajno isčejo. Kako potem govoriti o katerikrat še kako potrebeni selekciji?

Kako potem zadovoljiti hotelškega gosta, kar je pogojeno z dobrim osebjem hotela?

Da je »mrtva« sezona res živahna, smo se prepričali. Že pred deseto uro so hotelski gostje pričeli polniti dnevni bar, eden je prišel na kavico,

drugi na kozarec soka, vsi pa na prenos svetovnega prvenstva v smuških poletih iz Planice. Vendar ne vsi, približno 50 gostov je veselo plaval in čotfalo v zimskem bazenu.

Zakaj ne, ko je topomer v vodi kazal kar 31 stopinj Celzija, zunaj pa je deževalo in pihal je močan jugo.

E-Informator

Snimio B. Stanković

■ DRUGI O NAS: MERKUR PTUJ

Okrepiti stik s potrošnikom

Ob koncu lanskega leta je pričel veljati zakon o blagovnem prometu, ki določa pogoje za opravljanje blagovnega prometa in storitev. Na temelju določil zakona je republiški komite za tržišče in cene določil minimalni obseg podatkov in evidenc v »Pravilniku o minimalnem obsegu podatkov«. Nekaj teh podatkov in evidenc so temeljne organizacije oziroma delovne organizacije Emone že vodile; nekatere pa so pričeli voditi z letošnjim letom.

V prodajalnih in oddelkih trgovskih podjetja Emona-Merkur Ptuj so s prvim januarjem letos nastavili več evidenc. Gre za evidenco o povpraševanju, knjigo pripombe in knjigo pripombe in pritožb. Kakšen je njihov osnovni namen? O tem smo povprašali direktorja trgovskega podjetja Emona-Merkur Ptuj, Marjan Ostroško.

Pravilnik o minimalnem obsegu podatkov dejansko omogoča potrošnikom bolj vpogled v naše poslovanje in obenem določa več vrst evidenc, od teh je osnova knjiga prodaje blaga, ki smo jo vodili že dosedaj. Za potrošnika pa je najbolj »privlačna« knjiga reklamacij. V to knjigo mora dnevno vsak prodajalec vpisovati vse reklamacije, ki se pojavitjo ob prodaji določenega artikla. Poslovodje in vodje oddelkov so zadolženi da vsaj enkrat mesečno, najkasneje pa do 5. v naslednjem mesecu seznanijo poblaščenega delavca in delavsko kontrolo z vsemi ugotovitvami knjige.

Potreben je hranični vsaj 2 leti, tako da je možen pregled nad re-

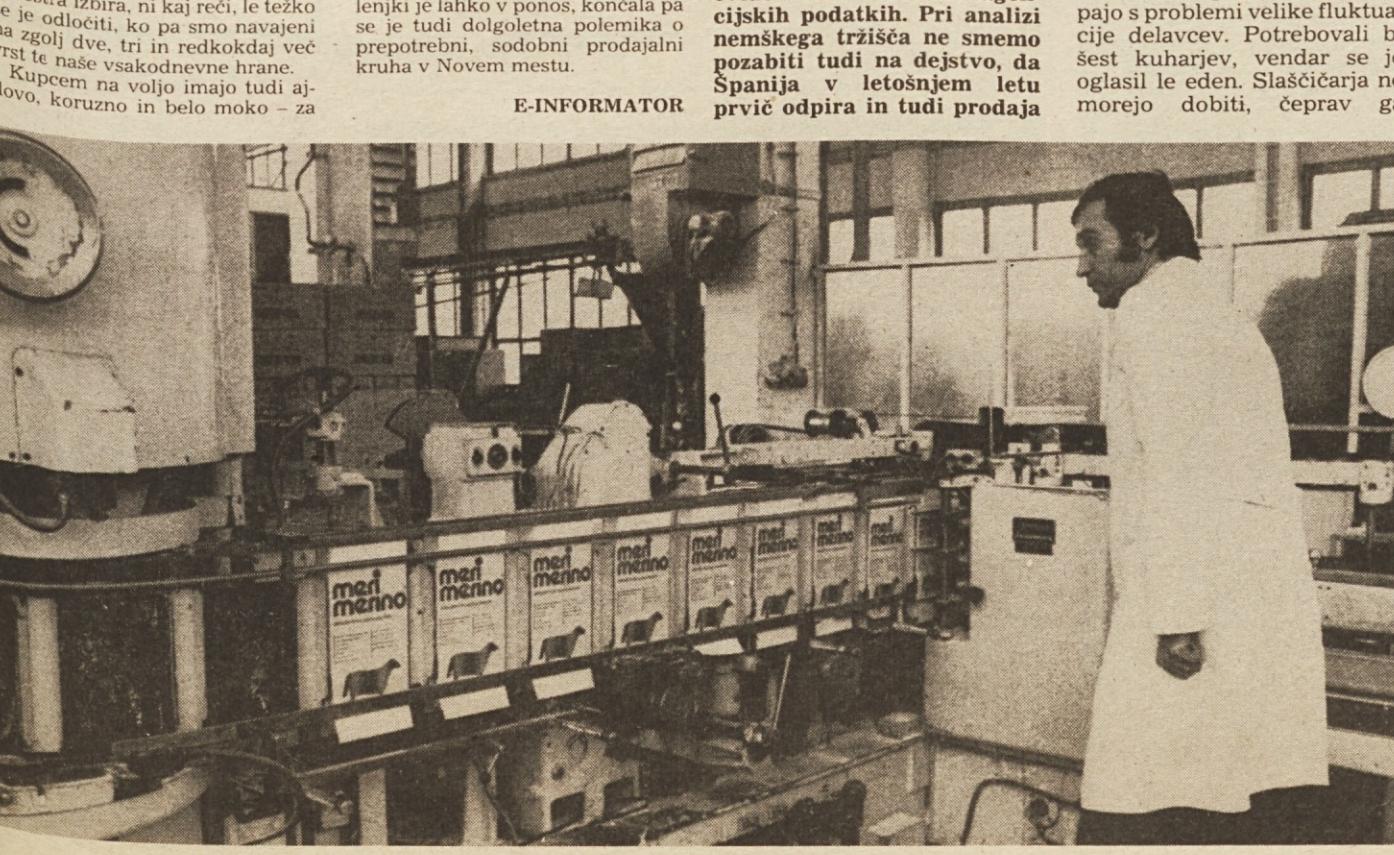
klamacijami tudi za nazaj. Tudi s tem bomo z našim potrošnikom vzpostavili kar najboljši stike, seognili morebitnim sporom in drugim nepravilnostim, ki bi se morebiti pojave pri nakupu blaga.

Druga evidenca je knjiga povpraševanja, v katero bodo v posameznih trgovskih lokalih in oddelkih vpisovali povpraševanje in nakup teh vrst blaga. Po vpisih v knjige bodo delavci prodajalnih in tudi poslovodnih organov v okviru Emona-Merkur razpravljali vsaj enkrat mesečno in na podlagi razprav sprejemali tudi ustrezne sklepne skupaj z ukrepi glede same nabave. Tretja evidenca: knjiga pripombe in pritožb blaga v službi potrošnikom za vpisovanje pripombe in pritožb v zvezi s postrežbo, odnosom prodajalcev do kupcev, izbiro, assortimanom blaga, kakovostjo blaga, embaliranjem blaga ter zaračunavanjem blaga.

Vse te evidence morajo biti postavljene na vidna mesta v prodajalnih, da so kupcem dosegljive.

Ponoviti moram, da so navedene evidence izredno dobrodošle, saj bomo na ta način, kot že rečeno, še bolj okrepili stike z našimi potrošniki, na osnovi pritožb bomo lahko dosledno spremljali mnenja potrošnikov, ki nastajajo v zvezi s postrežbo, kakovostjo ponujenega blaga in druge pomanjklivosti. Na podlagi tega bodo sprotno odpravljali vse te nepravilnosti. S tem tudi želimo okrepiti stike s potrošniki skupino svetih v krajevnih skupnostih, je zaključil Marjan Ostroško.

PTUJSKI TEDIK, 18. januar 1979

Komunisti o kadrovskih vprašanjih

PORTOROŽ, 14. marca – Ob obisku šestčlanske deovne skupine CK ZK Slovenije, ki je med drugim obiskala tudi naš kolektiv v Bernardinu, se je beseda sukalok okoli medsebojnih odnosov, ka-

drovskih in stanovanjskih problemov delavcev, zaposlenih v tem hotelskem naselju in še nekaterih drugih širih vprašanjih, kakor nam je v nevezanem pogovoru povedal Marino Mahnič, sekretar

OOZKS te naše temeljne organizacije.

Prvi in osnovni problem Bernardina je, kakor je razkrila razprava, da so zaposleni v njem ljudje-delavci, zbrani z vseh vetrov, ki se – nekateri hitreje, drugi počasnejne – ne glede na formalno kvalifikacijo – pripravljajo na delovne navade, ki jih za-

o letošnjem zaključnem računu te naše TOZD, o delu sindikata in mladine, kar ne pomeni, da so komunisti-člani kolektiva s svojim delom lahko zadovoljni, pač pa se morajo, kot se tudi zavedajo, še intenzivne oziroma poudarjeno ukvarjati z gospodarjenjem, realizacijo planskih obveznosti, zmanjševanju loma (lani je bil ocenjen na 90 S milijonov din!) ter uvajanje nagrajevanja po uspehu dela.

Od obstoja oziroma funkcioniranja Bernardina so šli delavci dvakrat skozi njegove delovne prostore, kar pomeni, da so se skoraj dvakrat v celoti zamenjali. Od vsega začetka je ostala v njem le četica 15 žensk in mož, ki vztrajajo in verjamejo, da je moč s trdim in poštenim delom ustvariti dober kolektiv, ki si bo znal zaslužiti ne samo streho nad glavo, temveč tudi pravi dinar.

E-INFORMATOR

Drugi E-center – Štepansko naselje

■ ŠTEPANSKO NASELJE

Drugi Emona center

Iz programa petih, ki jih bo za boljšo preskrbo občanov zgradil TOZD Maloprodaja na področju mesta Ljubljana, bo eden dograjen do konca novembra meseca. Objekt s površino 2491 m², ki bo lociran v centru Štepanjskega naselja in bo lahko zadovoljeval tudi potrebe prebivalcev iz sosednjih krajev. Vsi prodajni prostori so tudi locirani v pritličju, pomožni in servisni prostori pa so delno v kleti, delno pa tudi v medetaži.

Financiranje predračunske vrednosti 77,280.602,30 bo deloma iz združenih sredstev SOZD Emona za ustvarjanje skupnega dohodka; deloma 43,882.024,20 pa bo kredit LB Gospodarske banke.

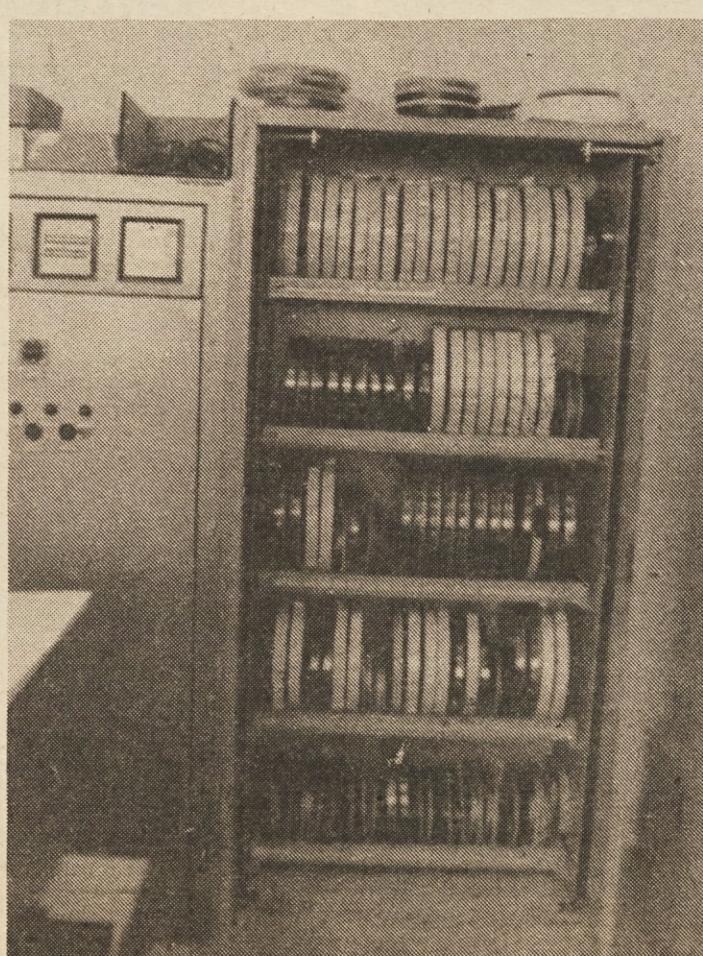
Klub temu, da je uradni pričetek gradnje dne 26. 2. 1979, po podpisani pogodbi z Imosom šele v aprilu, pa že tečejo vsa pripravljalna dela, kar omogoča dokončanje tega objekta do konca novembra, ko bo, upajmo, na zadovoljstvo krajanov, odprt.

FRANC RUTAR

kaj hotel šele dobro leto zares dela s polno zmogljivostjo, se otepa z izgubo, obveznostmi in številnimi drugimi problemi. In: Bernardin po zastavljenem konceptu, ki mu je jamčil gospodarnost, še ni uresničen, kar je po svoje tudi dobrij zgovorno dejstvo.

Delovna skupina CK ZKS, ki se je zanimala za probleme delavcev Bernardina, se je med drugim ugodno izrazila

Danes imamo zasedenih s podatki že 1700 magnetnih trakov. Zraven računalnika imamo tiste, ki jih potrebujemo najpogosteje.

Cestitamo!

Pravilna rešitev nagradnega vretena

R, Ra, Ora, Oran, koran, kora, ronar, ronok, roka, Oka, o. k., o.

Nagrada:

- Izžrebani so bili in prejmejo:
  1. nagrada – vrednostni bon za 300 din: Miro Iskra, DO Ilirija, 66250 Ilirska Bistrica;
  2. nagrada: vrednostni bon za 250 din: Franc Zihrl, DO Agroemona, TOZD Poljedelstvo-Govedoreja, Domžale;
  3. nagrada: vrednostni bon za 200 din: Alojz Fistrovič, DO Agroemona, Domžale;
  4. nagrada: vrednostni bon za 150 din: Janez Verbanič, SOZD Emona, Centralno vložišče, Ljubljana;
  5. nagrada: vrednostni bon za 100 din: Savo Čeborn, DO Emona Commerce, Ljubljana;
  6. nagrada: vrednostni bon za 100 din: Mojca Žabrl, DO Emona Globtour, poslovalnica Maximarket, Ljubljana;
  7. nagrada: vrednostni bon za 50 din: Sašo Kocjančič, DO Inženiring, Ljubljana;
  8. nagrada: vrednostni bon za 50 din: Janko Zupan, DO Agroemona, TOZD Poljedelstvo-Govedoreja, Domžale;

Cestitamo!

V spomin

Slokanov ata

V začetku marca je na Ogrinovem nad Mengšem umrl upokojenec Emone Ivan Slokan, ali kot so mu domačini po domače rekli Slokanov ata. Vse delovne moči je posvetil delu v gozdu in tudi jesen svojega življenja je preživel v hišici, ki jo z vseh strani obdajajo smreke, borovci in jeseni. Pri delu je bil vedno vosten, marljiv in vzoren delovni tovariš. Takega se bodo spominjali vsi, s katerimi je delal skupaj in vsi, ki so ga poznali ga bodo ohranili v spominu kot poštenjaka, ki je vsakemu želel samo dobro.

Takšen je bil Slokanov ata tudi v krogu družine in sorodnikov. Vsem bo za vedno ostal v spominu njegov iskren pogled in predobro roko. Vnukom Tatjani, Darji in Petru bo še mnogo let hudo za starim atom. Posebno težko pa jim bo letošnjo pomlad, ko bo okoli male hišice na Ogrinovem polno gozdnega cvetja, ateja, ki je še posebno vnukom privoščil vse lepše kot je imel sam, pa ne bo več.

Pretežko je vsem atovim sorodnikom, ki so ostali sami in ne morejo verjeti, da smrt neizprosno sega tudi po tistih, ki veliko raje dajejo drugim, kot sebi. Sorodniki se zahvaljujejo kolektivu Emone, posebno pa tov. Vidru Antonu in Žabjek Mariji za sočutstvovanje in za vse, kar so v najtežjih dneh darovali enainosemdeset letni ženi Lojkzi.

CIRIL SIVEC

■ NAGRADNI E – KVIZ:

Ali poznaš Emono?

Odgovorite na naslednja vprašanja:

1. Koliko temeljnih organizacij združenega dela ima SOZD Emona?

2. Koliko DO in koliko TOZD SOZD Emona je v drugih republikah?

DO ..... TOZD .....

3. Kateri hoteli – navedi imena – so v DO Emona hoteli?

4. DO Emona Globtour ima svoje poslovalnice na vsem območju Jugoslavije. Koliko?

5. Katera DO v SOZD Emona ima največ zaposlenih delavcev?

6. Najmljaša DO v SOZD Emona – Angropromet v Čupriji ima več TOZD. Koliko?

7. Katera TOZD v DO Emona Angropromet v Čupriji so proizvodne in kako se imenujejo?

8. V katerem kraju izven svojega sedeža – Novega mesta – ima DO Emona Dolenjka svojo TOZD in kako se imenuje?

9. Kako se imenujeta hotela, ki bosta letos povečala število Emoninih hotelov?

10. Katera DO v SOZD Emona ne sodijo v panoge: proizvodnja, trgovina, turizem in hotelirstvo?

11. Koliko podjetij ima SOZD Emona v tujini?

12. Naštej imena vseh TOZD, ki so v sestavu DO Emona Commerce!

Če le nekoliko prelistate, ali če ste redni bralci našega časopisa E-informator, vam na zastavljena vprašanja ne bo težko odgovoriti, saj smo o tem, kar sprašujemo, v zadnjem času veliko pisali, in to z namenom, da vas seznamimo z doganjji v organizaciji, v kateri živimo in delamo.

Preizkusite svoje znanje, in na vprašanja odgovorite. Čakajo vas lepe nagrade.

Rešitev nagradnega E-kviza pošljite v zaprti kuverti z označo: »Nagradi E-kviz« na naslov – E-Informator, 61000 Ljubljana, Kersnikova 2 najkasneje do 20. aprila 1979.

NAGRADE ZA E-KVIZ

1. nagrada: vikend pension za dve osebi v hotelu Riveira v Portorožu.
2. nagrada: vrednostni bon za 400 din;
3. nagrada: kraški zašink, izdelek Emone;
4. nagrada: emonska zimska salama;
5. nagrada: vrednostni bon za 250 din;
6. nagrada: vrednostni bon za 200 din;
7. nagrada: vrednostni bon za 150 din;
8. – 12. nagrada: 450 gr kave E-special;
13. nagrada: vrednostni bon za 100 din;
14. in 15. nagrada: vrednostni bon za 50 din.

informator

glasilo delavcev SOZD emona ljubljana

Izhaja enkrat mesečno – Glavni in odgovorni urednik Miran Blaha. Uredniški odbor: Dušan Bračun, Ferdo Cigale, Franc Dolinar, Pavle Groznik, Jurij Kržnar, Ivanka Ržnar, Jože Snoj, Mira Težak, Tatjana Slabanja in Irena Rome. Uredništvo: 61000 Ljubljana, Kersnikova 2, tel. 310-655, int. 223, 310-091. Tisk: ČGP "Deleno", Ljubljana – naklada: 11.000 izvodov. Oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov.